

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul IX — Nr. 215

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 28 august 1997

SUMAR

Nr.	Pagina	Pagina	
ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI			
30. — Ordonanță privind aprobarea Aranjamentului de credit stand-by și a Memorandumului privind politica economică a Guvernului României pe perioada 1997–1998, convenit cu Fondul Monetar Internațional	1–2	precum și a Memorandumului de înțelegere suplimentar dintre România și Comunitatea Europeană, semnate la 10 iulie 1997 la București și la 24 iulie 1997 la Bruxelles	27
România: Aranjament de credit stand-by	2–4	Acord suplimentar de împrumut între Comunitatea Europeană (în calitate de Împrumutător) și România (în calitate de Împrumutat) și Banca Națională a României (în calitate de agent al Împrumutatului) semnat la 10 iulie 1997 la București și la 24 iulie 1997 la Bruxelles	27–30
Memorandumul privind politica economică a Guvernului României	5–26	Memorandum suplimentar de înțelegere între Comunitatea Europeană și România	30–32
35. — Ordonanță pentru ratificarea Acordului suplimentar de împrumut dintre România, Banca Națională a României și Comunitatea Europeană,			

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ

privind aprobarea Aranjamentului de credit stand-by și a Memorandumului privind politica economică a Guvernului României pe perioada 1997–1998, convenit cu Fondul Monetar Internațional

În temeiul prevederilor art. 107 alin. (1) și (3) din Constituția României, precum și ale art. 1 lit. a) din Legea nr. 134/1997 pentru abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României emite următoarea ordonanță:

Art. 1. — Se aprobă Aranjamentul stand-by, în valoare de 301,5 milioane DST, acordat României de Fondul Monetar Internațional la 22 aprilie 1997.

Art. 2. — Echivalentul în lei al sumei de 301,5 milioane DST se acoperă de Banca Națională a României și se virează, pe măsura primirii tranșelor de credit, în contul Fondului Monetar Internațional deschis la Banca Națională a României.

Art. 3. — Rambursarea creditului prevăzut la art. 1, plata dobânzilor și a comisioanelor aferente, precum și diferențele în lei rezultate din regularizări se suportă de Banca Națională a României.

Art. 4. — Se autorizează Guvernul României, prin Ministerul Finanțelor și Banca Națională a României, să introducă, de comun acord cu Fondul Monetar Internațional, amendamente la textul aranjamentului

stand-by care privesc detaliile acestuia și nu sunt de natură să sporească obligațiile financiare ale României față de Fondul Monetar Internațional.

Guvernul României va informa periodic Parlamentul în legătură cu aceste amendamente în cadrul Raportului privind datoria publică internă și externă a României.

PRIM-MINISTRU
VICTOR CIORBEA

Contrasemnează:

Ministru de stat, ministrul finanțelor,
Mircea Ciumara
Guvernatorul Băncii Naționale a României,
Mugur Isărescu
Ministru de stat, ministrul reformei,
Ulm Spineanu
Ministru de stat, ministrul de externe,
Adrian Severin

București, 25 august 1997.
Nr. 30.

ROMÂNIA: ARANJAMENT DE CREDIT STAND-BY

Anexată la acesta se află o scrisoare cu un memorandum, purtând data de 9 aprilie 1997, semnată de ministru de stat, ministrul finanțelor al României, și de guvernatorul Băncii Naționale a României, prin care se solicită și se stabilesc:

a) obiectivele, politicile și măsurile pe care autoritățile din România intenționează să le adopte pe parcursul acestui aranjament stand-by; și

b) înțelegerile dintre România și Fondul Monetar Internațional (denumit în continuare *Fond*) cu privire la examinările ce vor fi efectuate asupra progresului înregistrat în realizarea obiectivelor programului și în adoptarea politicilor și măsurilor, de către autoritățile române, pe parcursul acestui aranjament stand-by.

Pentru sprijinirea realizării acestor obiective și politici, Fondul Monetar Internațional acordă acest aranjament de credit stand-by în conformitate cu următoarele prevederi:

1. Pe o perioadă de 13 luni, începând din 22 aprilie 1997, România va avea dreptul să efectueze cumpărări de la Fond într-o sumă echivalentă cu 301,5 milioane DST, cu respectarea paragrafelor 2, 3, 4 și 5 de mai jos, fără o reexaminare ulterioară din partea Fondului.

2. a) Cumpărările efectuate în cadrul acestui Aranjament stand-by nu vor depăși, fără acordul Fondului, o sumă echivalentă cu 60,3 milioane DST până la 15 august 1997, o sumă echivalentă cu 120,6 milioane DST până la 15 noiembrie 1997, o sumă echivalentă cu 180,9 milioane DST până la 15 februarie 1998 și o sumă echivalentă cu 241,2 milioane DST până la 15 mai 1998.

b) Nici una dintre limitele stabilite la lit. a) de mai sus nu se va aplica unei cumpărări supuse răscumpărării peste cota de 25%, efectuată în cadrul acestui aranjament

stand-by, care nu vor spori disponibilitățile Fondului exprimate în moneda națională a României.

3. România nu va efectua cumpărări supuse răscumpărării, în cadrul acestui aranjament stand-by, care să sporească disponibilitățile Fondului în moneda națională a României peste cota de 25%:

a) pe parcursul oricărei perioade în care datele de la sfârșitul perioadei precedente indică următoarele:

- (i) limita activelor interne nete ale Băncii Naționale a României, descrisă în anexa B-I a memorandumului anexat, sau
- (ii) limita activelor externe nete ale Băncii Naționale a României, descrisă în anexa B-II a memorandumului anexat, sau
- (iii) limita creditului net acordat de sistemul bancar bugetului general consolidat, descrisă în anexa B-III a memorandumului anexat, sau
- (iv) limita privind preluarea la bugetul general consolidat a datoriei întreprinderilor față de bănci și emiterea de garanții guvernamentale privind împrumuturile acordate de către bănci întreprinderilor, descrise în anexa B-IV a memorandumului anexat, sau
- (v) limita privind contractarea și garantarea datoriei externe cu scadență mai mare de 1 an, descrisă în anexa B-V a memorandumului anexat, sau
- (vi) limita privind contractarea și garantarea datoriei externe cu scadență între 1 și 3 ani, descrisă în anexa B-V a memorandumului anexat, sau

- (vii) limita privind datoria nerambursată cu scadențe de până la și inclusiv 1 an, descrisă în anexa B-VI a memorandumului anexat, sau
- (viii) limita arieratelor interne ale bugetului general consolidat, descrisă în anexa B-VII a memorandumului anexat, sau
- (ix) limita privind arieratele interne față de Regia Autonomă de Electricitate „Renel” și Regia Autonomă a Gazelor Naturale „Romgaz” — Mediaș, descrise în anexa B-VIII, nu este respectată; sau

b) dacă, oricând pe perioada aranjamentului, bugetul general consolidat sau Banca Națională a României eșuează în ceea ce privește intenția exprimată referitoare la neacumularea de arierate externe față de creditorii externi, așa cum este descrisă în paragraful 34 al memorandumului anexat; sau

c) după data de 14 august 1997 și 14 februarie 1998, până când reexaminarea programului prezentat în scrisoarea anexată a fost încheiată; sau

d) după datele de 14 august 1997, 14 noiembrie 1997, 14 februarie 1998 și 14 aprilie 1998, până când reexaminarea politicii cursului de schimb prezentată în scrisoarea anexată a fost încheiată; sau

e) dacă, oricând, pe parcursul perioadei aranjamentului stand-by, România

- (i) impune sau intensifică restricțiile privind efectuarea plăților și a transferurilor pentru tranzacțiile internaționale curente; sau
- (ii) introduce sau modifică practici valutare multiple; sau
- (iii) încheie acorduri de plăți bilaterale care să fie incompatibile cu art. VIII; sau
- (iv) impune sau intensifică restricții la import pentru motive de balanță de plăți.

În cazul în care România este împiedicată să facă cumpărări în cadrul acestui aranjament stand-by, datorită paragrafului 3, cumpărările vor fi reluate numai după ce a avut loc o consultare între Fond și România și s-a ajuns la o înțelegere a circumstanțelor în care cumpărările pot fi reluate.

4. România nu va face cumpărări în cadrul acestui aranjament stand-by, pe parcursul oricărei perioade în care România are obligații financiare restante către Fond sau eșuează în efectuarea unei răscumpărări așteptate: a) în cazul unei cumpărări neconforme cu prevederile Deciziei nr. 7842 — (84/165) din Ghidul privind Acțiunile de corectare; sau b) în cazul unei cumpărări destinate susținerii operațiilor de reducere a datoriei și serviciului datoriei, în conformitate cu Decizia nr. 9331 — (89/167), așa cum a fost amendată; sau c) în baza subparagrafului 16 a) sau 33 a) din Decizia nr. 8955 — (88/126), amendată, referitoare la facilitățile de finanțare contingente și compensatorii.

5. Dreptul României de a se angaja în tranzacții acoperite prin acest aranjament stand-by poate fi suspendat numai în ceea ce privește cererile primite de către Fond după: a) declararea oficială a neeligibilității, sau b) o decizie a Consiliului Executiv de a suspenda tranzacțiile fie în general, fie în vederea luării în considerare a unei propuneri făcute de directorul executiv sau directorul general pentru suspendarea sau limitarea oficială a eligibilității României. Când notificarea oficială a neeligibilității sau a deciziei de a considera o propunere se face potrivit paragrafului 5, cumpărările pot fi reluate numai după o consultare care să aibă loc între Fond și România și s-a ajuns la o înțelegere referitoare la circumstanțele în care astfel de cumpărări pot fi reluate.

6. Cumpărările din cadrul acestui aranjament stand-by vor fi făcute în monedele altor membri, selectate în concordanță cu politicile și procedurile Fondului, mai puțin în situația în care Fondul este de acord, la cererea României, să furnizeze DST la momentul cumpărării.

7. România va plăti un cost pentru acest aranjament stand-by în conformitate cu deciziile Fondului.

8. a) România va răscumpăra suma în moneda sa, care rezultă dintr-o cumpărare din cadrul acestui aranjament stand-by, în conformitate cu prevederile Statutului și cu deciziile Fondului, inclusiv cu cele referitoare la răscumpărările pentru echilibrarea balanței de plăți și pentru îmbunătățirea poziției rezervei valutare.

b) Orice diminuare a sumei în moneda României, deținută de către Fond, va reduce sumele supuse răscumpărării prevăzute la lit. a) de mai sus, în concordanță cu principiile aplicate de către Fond pentru acest scop, la momentul reducerii.

9. Pe perioada aranjamentului stand-by, România va păstra o strânsă consultare cu Fondul. Aceste consultări pot include corespondențe și vizite ale personalului Fondului în România sau ale reprezentanților României la Fond. România va furniza Fondului, prin rapoarte la intervale de timp sau date solicitate de către Fond, acele informații cerute de Fond referitoare la progresul realizat de România în atingerea obiectivelor și politicilor prezentate în scrisoare și în memorandum, anexate.

10. În concordanță cu scrisoarea atașată, România se va consulta cu Fondul asupra oricărei măsuri ce urmează a fi adoptată la inițiativa Guvernului sau ori de câte ori directorul general solicită consultări referitoare la orice criteriu care nu a fost respectat din cadrul paragrafului 3 de mai sus, sau atunci când directorul general consideră că o consultare este necesară.

În plus, după perioada aranjamentului, atâta vreme cât România are cumpărări restante în tranșele superioare de credit, Guvernul se va consulta cu Fondul, periodic, la inițiativa Guvernului sau la cererea directorului general, referitor la politicile în domeniul balanței de plăți a României.

MINISTERUL FINANTELOR

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Către Fondul Monetar Internațional
Domnului Michael Camdessus
Director

BUCUREȘTI,
9 aprilie 1997

Stimate domnule **CAMDESSUS**,

Noul guvern a preluat, o dată cu instalarea sa în decembrie 1996, o situație economică deosebit de dificilă. Trebuie să luăm imediat măsuri pentru a face față presiunilor inflaționiste și să rezolvăm criza valutară serioasă, probleme care reflectă o relaxare majoră a politicilor în cursa electorală. În același timp, noi suntem hotărâți să ne îndreptăm în mod decisiv către liberalizarea și reforma unei economii care este caracterizată în prezent de proprietate și control de stat și care, în aceste condiții, nu poate duce către o îmbunătățire a nivelului de trai. Programul nostru pentru atingerea acestui obiectiv dual, de stabilizare și reformă, este descris în Memorandumul Guvernului României privind Strategiile de Dezvoltare Economică. Pentru susținerea acestui program, prin prezenta, vă solicităm, în numele Guvernului României, un Aranjament stand-by cu o durată de 13 luni, în sumă de 301,5 milioane DST. Noi dorim ca Aranjamentul stand-by în vigoare să fie anulat la data la care noul Aranjament stand-by va fi aprobat de către Consiliul de Administrație al F.M.I.

Noi considerăm că strategiile și măsurile descrise în memorandumul anexat sunt suficiente pentru a atinge aceste obiective, dar suntem pregătiți pentru a lua măsuri suplimentare și pentru a încheia noi înțelegeri cu Fondul, dacă va fi necesar, pentru a realiza acest program. Guvernul României va continua procesul de consultare cu Fondul și va furniza acele informații necesare pentru evaluarea implementării programului. În acest sens, noi cunoaștem că informațiile statistice de ordin economic trebuie furnizate cu acuratețe și la timp și sunt esențiale pentru analizele privind strategiile și pentru monitorizarea performanțelor înregistrate în cadrul programului și vom acorda cea mai mare prioritate realizării și furnizării acestor informații. Programul va fi reanalizat împreună cu Fondul la datele de 15 august 1997 și 15 februarie 1998. La data primei reanalizări vor fi stabilite criteriile de performanță aferente sfârșitului lunii decembrie 1997 și sfârșitului lunii martie 1998.

În plus față de aceste reanalizări ale anexelor, fiecare cumpărare va fi subiect al reanalizării de către Fond a politicii ratei de schimb.

Ai dumneavoastră sinceri,

Ministru de stat,
Ministrul finanțelor
Mircea Ciumara

Guvernatorul
Băncii Naționale a României,
Mugur Isărescu

MEMORANDUMUL *)**privind politica economică a Guvernului României****I. Introducere**

1. Acest memorandum stabilește obiectivele și politicile economice pentru anul 1997 ale Guvernului României. Programul economic prezentat mai jos este cuprinzător, incluzând politicile menite să soluționeze problemele macroeconomice acute, precum și reformele structurale din sectoarele agricol, al întreprinderilor și bancar. Punerea în aplicare cu succes a acestui program va reprezenta un pas semnificativ înainte în tranziția României către o economie de piață și integrarea sa în economia mondială.

II. Cadrul general

2. Noul guvern este confruntat cu o deteriorare rapidă a situației economice. Inflația a înregistrat o rată lunară de peste 10% în decembrie 1996, când guvernul și-a început activitatea, comparativ cu 2% la începutul anului 1996. Deficitul contului curent extern, care a crescut de la 0,5 miliarde dolari în 1994 la 1,7 miliarde dolari în 1995, a ajuns la 2,3 miliarde dolari în 1996. Rezervele valutare scăzuseră drastic deja în 1995, iar în 1996 deficitul contului curent a fost finanțat aproape exclusiv prin împrumuturi pe termen relativ scurt. Ca rezultat, plățile în contul serviciului datoriei sunt prevăzute să crească de la o medie anuală de 900 milioane dolari S.U.A. în perioada 1994–1996 la 1,6 miliarde dolari S.U.A. în perioada 1999–2001.

3. Deteriorarea acută a situației macroeconomice reflectă o relaxare a politicilor economice care a început în ultima parte a anului 1994 și s-a intensificat semnificativ în cursul anului 1996, datorită, în special, cursei pentru câștigarea alegerilor din noiembrie 1996. Deficitul bugetului consolidat al statului, pe bază de angajamente, a crescut de la 1,9% din produsul intern brut în 1994 la 2,6% din produsul intern brut în 1995 și la 5,7% din produsul intern brut în 1996. Aceasta a reflectat volumul mai mare al subvențiilor și pensiilor, precum și tolerarea arieratelor în plata impozitelor, ca mijloace de sprijinire a întreprinderilor neperformante. Deficitele din sectorul întreprinderilor de stat au crescut, de asemenea, ca răspuns la creșterile excesive de salarii și la întârzierile în majorarea prețurilor controlate, care, în general, au scăzut la jumătate, în termeni reali, până la sfârșitul anului 1996. Deficitele bugetului general consolidat al statului și al întreprinderilor de stat au fost finanțate prin creditele de la Banca Națională a României. Deși pierduse controlul asupra creșterii masei monetare, Banca Națională a României a redus ratele dobânzilor la mijlocul anului 1996. Ratele reale ale dobânzilor au devenit puternic negative, iar cererea de bani a scăzut. Politica cursului de schimb flexibil a fost abandonată în martie 1996. La sfârșitul anului 1996, leul era comercializat la un

curs cu 30–40% mai mare pe piața valutară neoficială și au apărut arierate în plățile externe.

4. Pe lângă faptul că este confruntată cu probleme acute de stabilizare macroeconomică, România se află încă într-un stadiu relativ incipient al tranziției spre economia de piață. Structurile sale economice continuă să fie dominate de proprietatea și controlul statului, iar producția și utilizarea forței de muncă au fost menținute, în multe cazuri, numai prin subvenții mari. În ciuda dimensiunii potențiale a pieței interne, volumul investițiilor străine directe a fost mic. Condițiile sociale s-au deteriorat, ceea ce se reflectă în creșterea mortalității infantile și a numărului românilor care trăiesc în sărăcie precum și în scăderea duratei medii de viață. Pentru marea majoritate a populației, structurile economice actuale oferă puțină speranță pentru o îmbunătățire sustenabilă a nivelului de trai.

III. Politici macroeconomice și financiare**A. Obiectivele și strategia de bază**

5. Programul nostru macroeconomic pentru 1997 va reduce, în mod semnificativ, deficitele bugetului general consolidat al statului și al sectorului întreprinderilor de stat, printr-o ajustare fiscală substanțială, creșteri mari ale prețurilor controlate, o politică eficientă a veniturilor și măsuri de întărire a disciplinei financiare. Reducerea acestor deficite va permite o încetinire a creșterii masei monetare, a inflației și a ratei de depreciere a leului. În combinație cu o politică a cursului de schimb reglată de piață se va asigura și o reducere semnificativă a deficitului contului curent extern.

6. Suntem pe deplin conștienți însă că, în trecut, programe similare de stabilizare au eșuat în cea mai mare parte. Insuccesul unor astfel de programe s-a datorat faptului că obiectivele stabilite pentru sectoarele monetar și extern au dat curs, în mod repetat, cererilor pentru credite agricole și pentru o monedă supraevaluată, în scopul menținerii unor prețuri scăzute la energie. Aceste cereri și-au avut originea în stagnarea aplicării reformelor, care a determinat pierderi permanente în sectorul agricol și în sectoarele mari consumatoare de energie. De fapt, politicile monetare și valutare au fost angrenate în furnizarea de subvenții cvasifiscale pentru aceste sectoare importante, pe seama pierderii controlului asupra inflației și echilibrului extern. Deoarece nu vom fi în măsură să depășim problemele actuale acute ale stabilizării fără politici monetare și valutare puternice, succesul programului nostru depinde, în mod crucial, de îmbunătățirea fundamentală a sustenabilității acestor politici. Considerăm că există două condiții pentru sustenabilitate: (i) programul de stabilizare trebuie însoțit de o accelerare puternică a reformelor în scopul reducerii semnificative a pierderilor din sectorul agricol și

*)Traducere

sectoarele mari consumatoare de energie; și (ii) până la încheierea restructurării toate subvențiile către aceste sectoare trebuie să fie finanțate integral de la bugetul de stat, eliberând politicile monetare și valutare de orice funcții cvasifiscale. Măsuri concrete în acest sens au fost luate pentru întărirea sustenabilității politicilor monetare și valutare, așa cum se arată în continuare.

7. În ceea ce privește politica monetară, Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României a decis, la 9 februarie 1997, ca Banca Națională a României să stopeze acordarea de noi credite direcționate și să liciteze toate creditele, la dobânzi stabilite de piață. Legea bugetului de stat pe anul 1997 conține un articol, ce confirmă că (i) Guvernul este de acord cu această decizie; (ii) orice decizie pentru sprijinirea direcționată a sectorului agricol sau a oricărui alt sector care nu-și poate satisface nevoile de finanțare din împrumuturi normale de pe piață va fi de acum încolo, în totalitate, responsabilitatea bugetului de stat; și (iii) orice decizie de a arunca această responsabilitate înapoi la Banca Națională a României va fi incompatibilă cu obiectivele fundamentale ale programului guvernamental. Bugetul de stat include noi subvenții fiscale către sectorul agricol pentru a înlocui, parțial, la un nivel mult scăzut, subvențiile cvasifiscale acordate anterior de Banca Națională a României. Accentul programului nostru de reformă pe privatizarea și restructurarea rapidă a întreprinderilor agricole, inclusiv închiderea unităților neviabile, va face posibilă o astfel de reducere a subvențiilor totale către acest sector. Prin întărirea acestui sprijin, de către politicile fiscale și structurale, considerăm că reconcentrarea politicii monetare pe controlul inflației devine sustenabilă.

8. În ceea ce privește politica cursului de schimb, Legea bugetului de stat pe anul 1997 conține un articol care confirmă că: (i) o politică a cursului de schimb determinat de piață este un element cheie al programului nostru pe 1997; și (ii) această politică ar putea cauza continuarea depreciării nominale a leului, în lunile care urmează, datorită presiunilor actuale ale balanței de plăți și ratelor relativ înalte proiectate pentru inflație. Pentru a preveni ca această depreciere și creșterile de prețuri la energie, asociate acesteia, să determine o nouă creștere a arieratelor către Regia Autonomă de Electricitate „Renel” și Regia Autonomă a Gazelor Naturale „Romgaz” — Mediaș, programul nostru de reformă va accentua privatizarea și restructurarea rapidă a întreprinderilor mari consumatoare de energie, inclusiv închiderea unităților neviabile. Mai mult, așa cum se explică în paragraful 19, am luat măsuri pentru a garanta că bugetul statului își asumă responsabilitatea pentru achitarea de noi arierate către Regia Autonomă de Electricitate „Renel” și Regia Autonomă a Gazelor Naturale „Romgaz” Mediaș, într-un număr limitat de cazuri, acolo unde ar putea fi necesar să se accepte noi arierate către aceste două unități de servicii publice. Cu acest sprijin din partea politicilor fiscale și structurale, politica cursului de schimb va fi elibe-

rată de povara sprijinirii întreprinderilor mari consumatoare de energie și poate fi angrenată în menținerea echilibrului extern.

9. Prin întărirea acestor politici, programul stabilește, ca obiectiv, o reducere semnificativă a ratei inflației în anul 1997, după o creștere inițială a prețurilor în primul trimestru ca rezultat al liberalizării prețurilor, al ajustărilor mari ale prețurilor controlate și al deprecierei leului. Se așteaptă ca inflația să fie de aproximativ 90%, din ianuarie până în decembrie 1997, dar să scadă la o rată anualizată de 30% în trimestrul patru al anului 1997, comparativ cu rata anualizată de 110% în trimestrul patru al anului 1996. Deficitul contului curent extern este proiectat să scadă de la 2,3 miliarde dolari în 1996 la 1,4 miliarde dolari în 1997, în timp ce activele externe nete ale Băncii Naționale a României sunt programate să crească cu 650 milioane dolari S.U.A. până la sfârșitul anului.

10. Produsul intern brut real (P.I.B.) ar putea scădea cu 1–2% în 1997. Într-un mare număr de întreprinderi, producția a fost menținută în mod artificial la niveluri ridicate, prin subvenții explicite și prețuri scăzute ale materiilor prime și materialelor. Eliminarea subvențiilor, creșterile mari ale prețurilor materiilor prime și materialelor și restructurarea industrială vor afecta probabil producția în astfel de întreprinderi, în 1997. Totuși, rezultatele solide ale întreprinderilor private mici și dinamice sugerează un potențial considerabil pentru un răspuns rapid al producției la accelerarea planificată a reformelor structurale și ne așteptăm ca în 1998 creșterea economică să fie reluată.

B. Politica fiscală

11. Deficitul bugetului general consolidat al statului, pe bază de angajamente, va scădea de la 5,7% din produsul intern brut în 1996 la 3,7% din produsul intern brut în 1997. Această reducere reflectă un efort fiscal major, luând în considerare faptul că subvențiile cvasifiscale de la Banca Națională a României care se cifrau la 2,6% din produsul intern brut în 1996 au fost mutate la buget în 1997. Deficitul bugetului general consolidat al statului și subvențiile cvasifiscale de la Banca Națională a României vor scădea de la un total de 8,3% din produsul intern brut în 1996 la 3,7% din produsul intern brut în 1997. Scăderea deficitului primar (deficitul bugetar fără plățile de dobânzi la datoria publică) va fi chiar mai mare, întrucât plățile de dobânzi de la buget vor crește cu circa 2% din produsul intern brut în 1997, deoarece titlurile de stat vor avea dobânzi stabilite de piață.

12. Pe bază de încasări și plăți, deficitul bugetului general consolidat al statului va crește de la 3,9% din produsul intern brut în 1996 la 4,5% din produsul intern brut în 1997, datorită lichidării arieratelor interne provenite din 1996, care se ridică la aproape 1% din produsul intern brut. Această creștere subestimează totuși măsura reală a efortului nostru fiscal în 1997, deoarece deficitul bugetului general consolidat al statului și subvențiile cvasifiscale de

la Banca Națională a României calculate pe bază de încasări și plăți vor scădea de la un total de 6,5% din produsul intern brut în 1996 la un total de 4,5% din produsul intern brut în 1997.

13. Deficitul bugetului general consolidat al statului, calculat pe bază de încasări și plăți, în valoare de 10.480 miliarde lei sau de 4,5% din produsul intern brut în 1997 este compatibil cu reducerea programată a deficitului contului curent extern și cu obiectivul unui flux nemodificat de credite, în termeni reali, către sectorul neguvernamental. Admițând că finanțarea externă netă va fi de 1.021 milioane dolari S.U.A., necesarul de finanțare internă a bugetului general consolidat al statului va fi de 2.490 miliarde lei în 1997. Ministerul Finanțelor nu va face uz de facilitatea de credit overdraft de la Banca Națională a României peste limita legală. Limitele trimestriale pentru creditul bancar net către bugetul general consolidat, care vor constitui un criteriu de performanță în cadrul Aranjamentului stand-by, sunt stabilite în Tabelul 1 și detaliate în anexa III. Aceste limite vor fi reduse cu întreaga sumă a părții care depășește împrumuturile externe programate și majorate parțial în cazul în care finanțarea externă este mai mică decât cea prevăzută. Drept criteriu de performanță în cadrul programului, Guvernul se angajează să nu acumuleze arierate interne, să nu garanteze nici un împrumut bancar comercial intern către întreprinderi și să nu preia împrumuturi ale întreprinderilor către bănci.

14. Excluzând plățile pentru dobânzi, vom reduce cheltuielile de la 31,9% din produsul intern brut în 1996 la 31,3% din produsul intern brut în 1997. O restructurare importantă a cheltuielilor în cadrul acestei limite generale va fi necesară pentru mobilizarea de resurse sporite, de 2,2% din produsul intern brut, pentru programele sociale, în vederea atenuării impactului reformelor asupra grupurilor sociale cele mai vulnerabile, așa cum este descris în paragrafele 53-56.

15. Bugetul pe 1997 cuprinde o alocare totală de 2,5% din produsul intern brut pentru subvenții destinate sectorului agricol, comparativ cu 1,9% în 1996. Această creștere reflectă de fapt o modificare semnificativă a structurii cheltuielilor. În primul rând, subvențiile pentru dobânzi și prețuri care, în mod tradițional, erau acordate de la buget, în principal intermediarilor și fermelor cu capital de stat, vor fi în mare parte eliminate. În al doilea rând, pentru a atenua impactul înlăturării creditelor direcționate și a subvențiilor de dobânzi de la Banca Națională a României, bugetul va cuprinde: (i) noi alocări de credite pentru țărani și stimulente pentru băncile comerciale care se angajează în finanțarea agriculturii, în valoare de 1.050 miliarde lei, din care numai jumătate vor fi alocate finanțării campaniei de primăvară; și (ii) o schemă de voucher pentru ca țărani să-și cumpere cele necesare producției. Luând în considerare creditele direcționate și subvențiile pentru dobânzi acordate

de către Banca Națională a României în 1996, totalul subvențiilor în bani acordate sectorului agricol va scădea de la 4,0% din produsul intern brut în 1996 la 2,3% din produsul intern brut în 1997 și se vor limita la maximum 1,5% în 1998. Considerăm că noile subvenții, combinate cu evoluția prevăzută în capacitatea sistemului financiar de a acorda agriculturii credite în condițiile pieței, vor fi suficiente pentru a asigura o finanțare corespunzătoare pentru recolta anului 1997. Cu toate acestea, Guvernul și Banca Națională a României vor urmări, îndeaproape, evoluția piețelor financiare, în lunile care urmează și, în cazul în care resursele provenind din sistemul bancar, în condițiile pieței, se vor considera ca fiind insuficiente, vor fi disponibilizate resurse fiscale suplimentare de la buget pentru sectorul agricol. În această privință, Ministerul Finanțelor va elabora planuri de necesitate pentru realizarea de economii la cheltuieli neprevăzute, în cazul în care va fi necesară sprijinirea suplimentară a sectorului agricol. Caracterul adecvat al resurselor bugetare pentru sectorul agricol va fi analizat cu personalul Fondului înainte de luna iunie 1997.

16. Bugetul pe anul 1997 prevede reduceri semnificative ale cheltuielilor. Următoarele măsuri vor conduce la obținerea de economii în valoare de 2,0% din produsul intern brut, în comparație cu 1996: (i) subvențiile către industrie vor fi înjumătățite; (ii) salariile din administrația publică vor fi supuse mecanismului de indexări parțiale, descris la paragraful 31, iar utilizarea forței de muncă se va reduce cu 5%, înainte de 31 martie 1997, și cu alte 5%, până în septembrie 1997; (iii) pensiile vor fi, de asemenea, supuse mecanismului de indexări parțiale descris la paragraful 31; și (iv) alocările pentru investiții vor fi reduse cu 19%, în termeni reali. Cheltuielile de apărare vor fi limitate la 2,2% din produsul intern brut în 1997, comparativ cu 1,9% în 1996.

17. Sunt necesare o serie de măsuri pentru susținerea veniturilor, în termeni reali, în fața reducerii bazei de impozitare care va rezulta în urma restructurării întreprinderilor și a declinului activității economice. Aceste măsuri, de la care se așteaptă o creștere a veniturilor de 2,3% din produsul intern brut în 1997, cuprind: (i) eliminarea scutiilor de taxe vamale aprobate în 1996; (ii) o creștere a accizelor la produsele din alcool și tutun; (iii) revenirea asupra deciziei din 1996 de a se reduce ratele de impozit pe profit pentru unele societăți; (iv) o creștere a impozitelor asupra producției interne de petrol și gaze naturale ca urmare a creșterii mari de prețuri la aceste produse; (v) o creștere a T.V.A. de la 9 la 18% la fructe și legume; și (vi) reinstituirea contribuțiilor de asigurări sociale pentru Fondul de pensii din agricultură și Fondul de riscuri și accidente. În plus, vom utiliza, pe deplin, aranjamentele legale și instituționale pentru a impune respectarea obligației de plată a impozitelor, inclusiv colectarea impozitelor restante. Dată fiind incertitudinea condițiilor pentru realizarea veniturilor,

într-o economie care se contractă și se restructurează, încasarea veniturilor va fi examinată de către Fond până la 15 august 1997 și suntem gata să adoptăm măsuri fiscale suplimentare, în contextul unui buget rectificat, în cazul unei insuficiențe a veniturilor.

18. Bugetul pe anul 1997 cuprinde aprecieri moderate privind veniturile din privatizarea activelor deținute de stat, în ciuda așteptărilor unei accelerări semnificative a procesului de privatizare. În prezent, veniturile din privatizare se acumulează în majoritate la Fondul Proprietății de Stat, care utilizează o parte a acestor venituri pentru subvenționarea întreprinderilor neperformante, după cum dorește. Intenționăm să asigurăm ca toate veniturile și cheltuielile Fondului Proprietății de Stat să se regăsească în mod corespunzător în bugetul general consolidat al statului. Modificările legislative necesare pentru realizarea acestui obiectiv vor fi adoptate până la 30 iunie 1997.

19. Resurse bugetare ar putea fi prevăzute pentru sectorul energetic. Arieratele către acest sector s-au acumulat în mod repetat, ajungând la dimensiuni care au urmări macroeconomice negative, reflectând ponderea mare a întreprinderilor neperformante, mari consumatoare de energie, din economie. Am luat o serie de măsuri pentru a întări capacitatea Regiei Autonome de Electricitate „Renel” și Regia Autonomă a Gazelor Naturale „Romgaz” — Mediaș, de a elimina clienții rău-platnici și vom lua măsuri asigurătorii pentru ca în cele două regii conducerile să aplice strict aceste măsuri. Credem că aceste măsuri vor fi suficiente pentru a preveni acumularea în continuare de arierate către aceste unități. Dacă va fi necesar să se accepte acumularea de noi arierate, într-un număr limitat de cazuri, bugetul de stat va rambursa Regiei Autonome de Electricitate „Renel” și Regiei Autonome a Gazelor Naturale „Romgaz” — Mediaș, echivalentul acestei creșteri de arierate. În acest caz, ne vom consulta imediat cu personalul Fondului, asupra unor măsuri fiscale suplimentare și vom prezenta un buget rectificat Parlamentului, pentru a ne asigura că deficitul bugetului general consolidat al statului pe 1997 rămâne în limitele stabilite mai sus. În cazul arieratelor către Regia Autonomă de Electricitate „Renel” și Regia Autonomă a Gazelor Naturale „Romgaz” — Mediaș, acumulate de orice întreprindere sau unitate a administrației locale care primește transferuri și subvenții de la bugetul de stat, vom reduce, fără întârziere, astfel de plăți de la buget, cu întreaga sumă a creșterii arieratelor. Ca un criteriu de performanță în cadrul programului, nu va avea loc nici o creștere de arierate, cu excepția celor care sunt rambursate acestor regii de la bugetul de stat. Orice rambursare de acest fel va fi tratată ca o creanță a bugetului asupra întreprinderii în cauză.

20. Excedentul Fondului pentru șomaj va scădea, de la 0,8% din produsul intern brut în 1996, la 0,6%, în 1997,

datorită unei creșteri puternice a numărului de beneficiari, în special ca rezultat al restructurării și al reducerii locurilor de muncă în sectorul public. În plus, Fondul pentru șomaj va aloca resurse suplimentare pentru compensațiile acordate la desfacerea contractului de muncă, așa cum se menționează la paragraful 54. În anul 1997, Fondul de stat pentru asigurări sociale se prevede a fi echilibrat, ca urmare a unei indexări parțiale a pensiilor și a unei creșteri scontate a ratei de colectare a contribuțiilor pentru asigurări sociale. Cu toate acestea, dacă situația fondului se deteriorează, bugetul de stat este gata să acopere orice deficit și să recurgă la compensarea reducerilor de cheltuieli în alte domenii. Reforma sistemului de pensii este necesară pentru a preveni o deteriorare a situației financiare pe termen mediu; ea include o creștere a vârstei de pensionare și o înăsprire a criteriilor de acordare a pensiilor pentru incapacitate de muncă. O nouă lege a pensiilor care va fi analizată de Banca Mondială va fi prezentată Parlamentului până la 30 aprilie 1997.

21. În perioada de după 1997, politica fiscală trebuie să vizeze reducerea apelului la resurse ale sectorului public, pentru a se realiza diminuarea în continuare a inflației și o redirecționare a resurselor către sectorul privat în dezvoltare. În acest scop, proiecțiile preliminare sugerează că deficitul bugetului general consolidat al statului pe bază de încasări și plăți efective trebuie redus la 2,5% din produsul intern brut în 1998. Această reducere trebuie realizată, în principal, printr-o diminuare suplimentară a subvențiilor pe măsură ce se pune în aplicare reforma în întreprinderile neperformante.

C. Politica monetară și a cursului de schimb

22. Programul este construit pe baza unei politici flexibile a cursului de schimb. Cursul va fi determinat liber, de cerere și ofertă, pe piața valutară interbancară. Această piață a fost liberalizată la 18 februarie 1997, când Banca Națională a României a reacordat licențe de operare cu valută tuturor băncilor românești și străine, prin care acestea sunt autorizate să efectueze tranzacții cu valută. Licențele pentru bănci străine sunt, în mod special, importante, deoarece ele sunt, în general, intermediari efectivi pe piața valutară, asigurând o alternativă pentru firmele care în mod tradițional au lucrat, în exclusivitate, cu bănci de stat. Banca Națională a României a emis recent o circulară către toți dealerii, reiterând că se dorește, din partea lor, stabilirea unui curs de schimb la un nivel care echilibrează cererea cu oferta. În sfârșit, limita impusă anul trecut asupra disponibilităților zilnice în valută ale caselor de schimb valutar a fost ridicată.

23. Liberalizarea pieței valutare a eliminat arieratele în plățile externe, provenite din obligațiile legate de comerț ale sectorului particular, a reluat activitatea pe piața interbancară și a redus puternic prima dintre cursul de schimb

cotat la casele de schimb și cursul determinat pe piața interbancară. Banca Națională a României se va consulta cu Fondul asupra politicii cursului de schimb, dacă arieratele vor reapărea, dacă volumul mediu al tranzacțiilor interbancare zilnice va scădea sub 2 milioane dolari S.U.A., sau dacă o primă semnificativă va apărea la casele de schimb. Privită istoric, o primă de peste 5% a fost considerată un indicator al restricțiilor pe piața valutară. Fiecare cumpărare (tragere) în cadrul Aranjamentului stand-by va face obiectul unei analize din partea Fondului asupra politicii cursului de schimb.

24. Politica noastră monetară de zi cu zi va fi urmărită în principal printr-un obiectiv pentru baza monetară. În determinarea acestui obiectiv s-a luat în considerare necesitatea de drenare a excesului foarte mare de lichiditate creat în sistemul bancar. Obiectivul privind baza monetară presupune, de asemenea, o reducere temporară substanțială a cererii de bani în prima jumătate a anului 1997, care să reflecte scăderea înregistrată în a doua parte a lui 1996 și accelerarea semnificativă a inflației așteptate, ca rezultat al creșterii prețurilor controlate în lunile care urmează. Obiectivul pentru baza monetară în a doua jumătate a anului 1997 presupune că cererea de bani se va reface o dată cu creșterea încrederii în politicile noastre antiinflaționiste. Este de așteptat, totuși, ca dobânzile reale să rămână mari în cursul anului 1997. Obiectivele trimestriale pentru NDA (Net Domestic Assets/Active interne nete) și NFA (Net Foreign Assets/Active externe nete), ale Băncii Naționale a României, vor fi criterii de performanță. Aceste criterii, ca și plafoanele indicative pentru alte agregate monetare, sunt prezentate în tabelul nr. 1 anexat și detaliate în anexa B.

25. În cursul primului semestru al anului 1997, politica monetară va fi condusă în condiții de extremă incertitudine. Impactul pe termen scurt al modificărilor mari de prețuri controlate și al deprecierei leului asupra inflației și cererii de bani este foarte incert, așa cum este și răspunsul fluxurilor de valută la liberalizarea pieței valutare. Dacă obiectivul principal al administrării bazei monetare va fi acela de a menține creșterea acesteia în cadrul limitei sus-menționate, evoluțiile de pe piața valutară vor constitui un indicator important al situației politicii monetare. Orice tendință a cursului leului de a se deprecia mai repede decât este de așteptat va declanșa la început o scădere a bazei monetare sub obiectivul stabilit, cu scopul de a încetini ritmul deprecierei. Având în vedere incertitudinile, vom căuta să menținem creșterea bazei monetare și a activelor interne nete mult sub obiective, în speranța că restrângerea lichidității care o însoțește va determina o creștere mai mare a activelor externe nete decât cea programată. Banca Națională a României va continua să se consulte îndeaproape cu personalul Fondului asupra politicii monetare.

26. În ceea ce privește instrumentele de administrare a bazei monetare, Banca Națională a României nu va mai acorda noi credite direcționate nici unui sector al economiei și toate creditele noi vor avea dobânda pieței. Licităția a devenit mecanismul principal pentru alocarea de credite de către Banca Națională a României. Banca Națională a României va asigura accesibilitatea tuturor băncilor la licitație, în condiții și termeni egali. Se va stabili o dobândă minimă a creditelor de licitație pentru a se asigura că dobânzile sunt menținute la niveluri real pozitive. Dobânda la facilitatea Lombard (overdraft) va continua să fie stabilită mult peste dobânda de licitație și va fi ajustată în mod flexibil, pentru a se asigura că utilizarea de către bănci a acestei facilități este în conformitate cu obiectivul privind baza monetară. Băncile care nu respectă regulile prudențiale, inclusiv limitele privind expunerea valutară, nu vor putea utiliza licitația. Banca Națională a României nu va mai face operațiuni de swap valutar cu băncile comerciale. Băncile care au excedente în valută și lipsă de lei urmează să vândă valuta pe piața interbancară.

27. Banca Națională a României nu a efectuat operațiuni de open-market în trecut, dar va utiliza acest instrument în viitor, dacă va fi necesar, pentru a atinge obiectivul privind baza monetară, fiind gata să liciteze depozite dacă nu are un portofoliu suficient de titluri de stat. Banca Națională a României a solicitat asistență tehnică de la Fond pentru a dezvolta aceste instrumente și proceduri de administrare a bazei monetare. Stadiul introducerii recomandărilor făcute de echipa de asistență tehnică va fi analizat cu personalul Fondului înainte de 30 iunie 1997.

28. Dezvoltarea unei piețe eficiente pentru titluri de stat constituie o prioritate. Primul pas este acela de constituire a unui sistem de licitație competitiv, cu dobânzi stabilite de piață. Banca Națională a României și Ministerul Finanțelor colaborează pentru stabilirea unui sistem de dealeri primari (pentru cumpărarea titlurilor de stat) care va sprijini și activitățile pieței secundare. Reglementările și procedurile finale pentru titluri de stat vor fi aprobate de către Banca Națională a României și Ministerul Finanțelor la începutul lunii aprilie, iar băncilor li se va oferi ocazia de a deveni dealeri primari. Dealerii primari vor fi anunțați în curând, iar prima licitație cu scadență la 91 de zile, în cadrul noului sistem, va avea loc până la mijlocul lunii aprilie 1997. În același timp, Banca Națională a României lucrează la dezvoltarea unui sistem integrat de clearing, decontare, depozite și înregistrare. De îndată ce noul sistem de licitații va fi stabilit, obiectivul urmărit va fi extinderea registrului scadențelor oferite și atragerea participării instituțiilor nebancale. Guvernul va supune aprobării Parlamentului, până la mijlocul lunii aprilie 1997, o nouă lege a datoriei publice, pentru a crea o bază legală corespunzătoare pentru piața titlurilor de stat și administrarea datoriei publice.

29. Stocul existent de titluri de stat cu scadență la 3 luni însumează 13% din masa monetară. O dată cu trecerea la un sistem de piață pentru plasamentul acestor titluri, Guvernul va trebui să accepte dobânzi reale mult mai mari pentru a face piața să dețină în mod voluntar aceste titluri. Neacceptarea acestor dobânzi ar crea serioase probleme pentru politica monetară.

D. Prețurile controlate, politica veniturilor și disciplina financiară

30. Eșecul ajustării adecvate a prețurilor controlate a contribuit la pierderile mari ale întreprinderilor, îndeosebi ale acelor din sectorul de producere a energiei și al serviciilor publice. Prețurile produselor petroliere, care au fost aproape dublate la 1 ianuarie 1997, au fost mărite din nou cu circa 50% la 18 februarie 1997. Prețurile la electricitate au fost majorate la 1 martie 1997 cu aproape 150% în medie pentru gospodării și cu 194% pentru industrie. Începând cu luna martie, aceste prețuri vor fi ajustate lunar, în conformitate cu mișcarea cursului de schimb și cu prețurile pieței mondiale. S-au majorat, de asemenea, prețurile altor servicii publice la 18 februarie 1997, inclusiv serviciile pe calea ferată (cu 80%), transportul urban (cu 50–100%), apă și canalizare (cu 60–70%) și telecomunicații (cu 80%). Aceste prețuri vor fi ajustate lunar, începând cu luna martie, pentru a reflecta integral schimbările în indicele prețurilor de consum.

31. Creșterile salariilor reale peste sporul de productivitate au contribuit mult la creșterea pierderilor din sectorul întreprinderilor de stat în perioada 1995–1996. Salariile reale, în unele întreprinderi, sunt în mod clar la un nivel nesustenabil și trebuie reduse într-o manieră ordonată. În acest scop, Guvernul va emite, până la mijlocul lunii aprilie 1997, reglementările care prevăd că regiile autonome și societățile comerciale de stat nerentabile (cu pierderi) nu pot spori salariul mediu pentru 1997, comparativ cu salariul mediu din ultimul trimestru al anului 1996, cu mai mult de 75% din creșterea programată a prețurilor de consum, din cursul aceleiași perioade. Această limită, care se aplică și funcționarilor de stat, permite o reducere a salariilor medii în 1997 față de 1996 cu 6% în termeni reali. Pentru grupul regiilor autonome cu salarii relativ mari și cu pierderi mari, Ministerul Finanțelor și ministerele corespunzătoare vor asigura — la aprobarea bugetelor pe 1997 ale acestor unități — ca salariile să fie menținute sub aceste limite. Guvernul propune, de asemenea, ca acordul-cadru național din 1997 pentru contractele colective de muncă pe economie, în general, dintre sindicate și reprezentanții conducătorilor de întreprinderi, să conțină recomandarea de a menține creșterile de salarii în aceleși limite.

32. Disciplina financiară slabă a fost asociată cu o creștere a arieratelor dintre întreprinderi la un nivel estimat la peste 20% din produsul intern brut al anului 1996.

Operațiunile din trecut, de lichidare a arieratelor, au creat o problemă de risc moral, încurajând noi arierate, în speranța că astfel de operațiuni vor fi repetate. Am declarat, în mod public, hotărârea noastră de a nu mai efectua nici o operațiune de lichidare a arieratelor și, ca urmare, nu vor mai fi disponibilizate resurse pentru reglementarea arieratelor, de la buget sau de la Banca Națională a României. Pe măsură ce încrederea în măsuri se întărește, incidența unor noi arierate se va diminua. Actualul volum al arieratelor va trebui tratat prin procedurile falimentului sau prin reducerea prețurilor atunci când întreprinderile cu arierate vor fi privatizate.

E. Balanța de plăți și administrarea datoriei externe

33. Deficitul contului curent extern este proiectat să scadă de la 2,3 miliarde dolari S.U.A. (6,6% din produsul intern brut) în 1996, la 1,4 miliarde dolari S.U.A. (4,5% din produsul intern brut) în 1997. Această proiecție se bazează pe presupunerea conservatoare că exporturile din unele sectoare vor scădea ca urmare a creșterilor mari ale prețului energiei și a înlăturării subvențiilor. Ținând seama de schema plăților serviciului datoriei și de creșterea stabilită pentru Activele externe nete (NFA), nevoia finanțării globale în 1997 este proiectată la 900 milioane dolari S.U.A. Se așteaptă ca această nevoie de finanțare să fie acoperită în cea mai mare parte printr-un sprijin excepțional din partea creditorilor oficiali.

34. Datoria externă relativ mică a României, egală cu 95% din exporturi, și rata favorabilă a serviciului datoriei externe, de circa 12%, sugerează că povara datoriei externe rămâne controlabilă. Cu toate acestea, recurgerea extensivă la împrumuturi pe termen relativ scurt în 1996 a provocat o deteriorare a profilului scadențelor datoriei externe, iar plățile serviciului datoriei sunt stabilite a crește în 1999–2001. Pentru a evita exacerbarea acestei probleme, vom limita în mod strict împrumuturile cu scadențe mai mici de 3 ani. Ca urmare, am stabilit un plafon trimestrial general pentru datoria neconcesională contractată și garantată de guvern sau de regiile autonome, cu un subplafon pentru datoria scadentă între 1 și 3 ani. Am stabilit, de asemenea, un plafon trimestrial pentru nivelul datoriei externe cu o scadență sub 1 an, contractată sau garantată de guvern, regiile autonome și Banca Națională a României. Aceste plafoane vor acoperi, de asemenea, datoriile contractate, fără garanția guvernului, de către autoritățile locale, băncile comerciale și întreprinderile de stat. Plafoanele, care constituie criteriile de performanță în cadrul programului, sunt prevăzute în tabelul nr. 1 și detaliate în anexa B. România a recâștigat accesul pe piețele internaționale de capital în anul 1996 și sperăm să continuăm împrumuturile de pe aceste piețe în 1997, în cadrul limitelor descrise în acest paragraf. Totuși, începând cu 15 martie 1997, numai Băncii Naționale a României și Ministerului

Finanțelor li se va permite să contracteze împrumuturi pe aceste piețe, cu excepția creditelor comerciale și a creditelor furnizor pentru autolichidare. Ca un criteriu de performanță în cadrul programului, asigurăm că nu va fi nici o nouă acumulare de arierate externe în perioada programului.

35. În perioada Aranjamentului stand-by nu vom introduce noi restricții valutare și nu le vom intensifica pe cele existente, nu vom permite practici valutare multiple și nu vom impune sau intensifica restricțiile la import din motive de balanță de plăți. Intenționăm să eliminăm, în cursul perioadei programului, restricțiile rămase asupra plăților curente și transferurilor și să acceptăm obligațiile prevăzute de art. VIII, secțiunile 2, 3 și 4, din Statutul Fondului, înainte de sfârșitul programului. Nu vor fi încheiate nici un fel de acorduri bilaterale de plăți incompatibile cu prevederile art. VIII și vom continua eforturile de a lichida toate angajamentele existente în cadrul actualelor acorduri. Am început negocierile cu Suedia referitoare la reglementarea obligațiilor restante și vom continua aceste discuții în vederea rezolvării problemei într-un mod compatibil cu obiectivele programului nostru și la timp.

IV. Reforma structurală și măsurile sociale

36. Pentru stimularea utilizării mai eficiente a resurselor și dezvoltarea unui sector privat dinamic, faza inițială a programului nostru de reformă socială se va concentra asupra liberalizării prețurilor și comerțului și asupra privatizării rapide și restructurării întreprinderilor, inclusiv asupra lichidării unităților neviabile. Restructurarea întreprinderilor va fi completată de reforma sectorului financiar, cu accent pe dezvoltarea eficienței și solidității sistemului bancar. Am adoptat, de asemenea, un pachet de măsuri de protecție socială, menite să atenueze impactul social negativ al reformelor asupra celor mai vulnerabile grupuri ale societății.

A. Lichidarea, restructurarea și privatizarea întreprinderilor

1. Sectorul agricol

37. România are un potențial agricol considerabil, datorită unei dotări favorabile cu resurse naturale. Cu toate acestea, apariția unui sector agricol privat și dinamic a fost sufocată de menținerea proprietății de stat și a controlului acestuia. Deși 80% din terenul arabil este proprietate particulară, de fapt toți intermediarii agricoli și fermele de animale rămân în proprietatea statului, iar controlul prețurilor este atotcuprinzător. Acești intermediari și ferme de stat sunt, în general, foarte ineficienți și produc mari pierderi financiare. Programul nostru de restructurare urmărește reducerea acestor pierderi, în mod rapid și substanțial. Acest obiectiv este esențial pentru efortul nostru de stabilizare macroeconomică și pentru dezvoltarea sectorului agricol privat.

38. La nivelul producției vom întreprinde o restructurare rapidă a fermelor de păsări și porci ineficiente, proprietatea statului. 20 de ferme, reprezentând 70% din pierderile estimate din acest sector, sunt într-un stadiu avansat de privatizare sau lichidare, care va fi încheiată până la 30 aprilie 1997, dată până la care tot stocul de animale va trebui să fie vândut. Un plus de 25 de ferme vor fi lichidate sau privatizate până la 31 decembrie 1997, iar restul, în cursul semestrului I 1998. Cel puțin 100 din celelalte 480 de ferme de stat, care controlează 20% din cel mai bun teren arabil, producând în principal cereale și ulei comestibil, vor fi divizate în unități mai mici în cursul anului 1997 și privatizate în anul următor.

39. În ceea ce privește intermediarii agricoli, proprietate de stat, care furnizează servicii mecanizate și de altă natură, un număr suplimentar de 150 societăți au fost privatizate în luna martie 1997 și un număr de încă 900 întreprinderi vor fi privatizate până la finele anului. Aceasta va aduce 75% din aceste societăți în proprietate privată. Vom iniția, de asemenea, privatizarea societăților de distribuție și depozitare. Cea mai importantă măsură, în 1997, în această privință este vânzarea a 30% din acțiunile marilor distribuitori de cereale — societățile „Comcereal” — S.A., care va fi urmată de privatizarea completă în 1998. În cursul anului 1997 vom privatiza una dintre cele două mari societăți de stat de semințe și vom diviza agenția, proprietate de stat, care administrează rezervele strategice de alimente, în 8 societăți comerciale mai mici, în vederea privatizării a cel puțin jumătate din ele înainte de finele anului.

40. Deși cea mai mare parte a terenului agricol a fost privatizat la începutul anilor '90, utilizarea și transferul pământului au fost mult restricționate. Pentru promovarea unei piețe active a terenurilor agricole, va fi înaintată Parlamentului o nouă lege până la 15 aprilie 1997, lege care va îmbunătăți aranjamentele de închiriere, drepturile de proprietate și de ocupare și va facilita privatizarea terenurilor aflate în proprietatea statului.

2. Industrie, minerit și regiile autonome

41. O reducere masivă și susținută a pierderilor în sectorul întreprinderilor, îndeosebi la întreprinderile mari consumatoare de energie, este esențială pentru programul de stabilizare. În acest scop, un program special de restructurare vizează un grup mic de întreprinderi, dar care însumează circa 75% din totalul pierderilor realizate în întreprinderile de stat în 1996. În cadrul acestui program întreprinderile au fost împărțite în următoarele trei grupe:

42. Prima grupă constă din 42 de societăți comerciale cu pierderi care reprezintă aproape 20% din totalul pierderilor realizate de întreprinderile de stat în 1996. Cinci din aceste societăți, inclusiv o rafinărie de petrol neviabilă, își vor închide operațiunile și până la 20 aprilie 1997 vor fi

inițiate procedurile administrative de lichidare. În prezent sunt în curs negocieri cu investitori strategici pentru privatizarea a încă 5 întreprinderi din cadrul acestui grup. Dacă aceste 5 întreprinderi nu sunt privatizate până la 30 aprilie 1997, ele vor fi imediat lichidate. Aceste 10 societăți reprezintă aproape 7% din pierderile întreprinderilor de stat realizate în 1996. Din restul de 32 de societăți rămase din acest grup, cel puțin 11 vor fi privatizate sau lichidate până la finele anului 1997.

43. A doua grupă este formată din 20 de regii autonome clasificate ca întreprinderi de servicii publice, care reprezintă circa 30% din totalul pierderilor din 1996 înregistrate de întreprinderile de stat. Ele nu vor fi privatizate pe termen scurt, cu excepția desprinderii activităților comerciale sau vânzării participațiilor minoritare. Ele vor face obiectul unor planuri individuale de restructurare începând cu 31 mai 1997, cu sarcini specifice pentru reducerea plăților totale de salarii. Implementarea acestor planuri, împreună cu o nouă structură a tarifelor, trebuie să conducă la o reducere substanțială, în termeni reali, până la sfârșitul anului 1997.

44. Cel de-al treilea grup constă din cele mai mari opt regii autonome, în cea mai mare parte mine, care nu sunt clasificate ca societăți de servicii publice. Acest grup de întreprinderi cumulează aproape 30% din totalul pierderilor înregistrate de întreprinderile de stat în anul 1996. Se vor lua măsuri cu privire la întreprinderile cel mai puțin viabile pentru reducerea urgentă a pierderilor totale ale acestui grup cu circa 10% și se vor elabora planuri detaliate de restructurare până la 30 aprilie 1997, menite să conducă la reducerea pierderilor cu cel puțin 50%, în termeni reali, până la sfârșitul anului 1997. Toate aceste regii autonome vor fi transformate în societăți comerciale și oferite pentru privatizare înainte de sfârșitul anului, așa cum s-a stabilit cu Banca Mondială.

45. Vom accelera foarte mult privatizarea mării majorități a societăților comerciale de stat, care nu aparțin sectorului agricol și care nu sunt incluse în programul nostru special de restructurare. Fondul Proprietății de Stat va acționa rapid pentru a oferi astfel de întreprinderi sectorului privat. Vor fi modificate reglementările pentru a permite vânzarea acțiunilor la licitație ofertantului ce oferă prețul cel mai ridicat, fără o limită minimă de preț. Metodele de vânzare vor include licitații directe, oferte publice inițiale, vânzări pe bază de negocieri către investitori strategici și lichidări administrative și juridice. În total, un număr cumulat de 2.750 privatizări trebuie realizate până la 31 mai 1997 și un total cumulat de 3.600, până la sfârșitul anului 1997, reprezentând 60% din întreprinderile ce urmează a fi privatizate.

B. Liberalizarea prețurilor și comerțului

46. Programul nostru impune liberalizarea cuprinzătoare a prețurilor și comerțului. Acest lucru este esențial pentru tranziția României la economia de piață. Controlul asupra prețurilor și comerțului exterior a stânjenit dezvoltarea sectorului privat și a provocat mari pierderi care au fost surse permanente de probleme economice.

47. Toate prețurile agricole sunt acum determinate de piață, susținute de un regim de comerț deschis. Astfel, la 18 februarie 1997 am liberalizat prețurile de producție la grâu, lapte, carne de porc, pasăre și produsele realizate din acestea, precum și prețurile corespunzătoare cu amănuntul, care reprezintă peste 17% din coșul pentru consum. Liberalizarea prețurilor a fost însoțită de liberalizarea substanțială a regimului comercial. Până la 15 aprilie 1997, interdicțiile și cotele impuse la export, acoperind aproximativ 20% din produsele agricole primare, vor fi eliminate. În plus, tarifele de import pentru produsele agricole vor fi reduse de la o medie ponderată de 67% la 27%, iar scutițiile de taxe la import determinate în mod administrativ vor fi eliminate până la aceeași dată.

48. Sectoarele industrial și minier au făcut, de asemenea, obiectul controlului prețurilor, care a distorsionat deciziile comerciale; conglomeratele energo-intensive au fost protejate față de forțele pieței și a fost întârziată restructurarea lor. În consecință, cea mai mare parte a prețurilor cu amănuntul și de producție, administrate, vor fi liberalizate până la 31 mai 1997. Controlul prețurilor va fi păstrat numai pentru o mică listă, bine definită, de mărfuri oferite în condiții de monopol. La 18 februarie 1997, astfel de prețuri administrate au fost majorate aproape la nivelul prețurilor internaționale; în viitor, ele vor fi ajustate lunar, așa cum se arată la paragraful 30. Regimul comerțului cu produse industriale a fost relativ deschis și am eliminat toate interdicțiile și cotele rămase, cu excepția cherestelei și a celor stabilite prin acorduri internaționale.

C. Reforma sectorului financiar

49. Întărirea sectorului bancar este o prioritate urgentă ca urmare a colapsului de anul trecut a două bănci private. Rigurozitatea aplicării normelor de supraveghere și reglementare va fi crucială în limitarea problemelor ce pot fi generate de expunerea mare a băncilor față de sectoarele cu dificultăți financiare și în prevenirea răspândirii unor astfel de probleme în întregul sistem bancar. De aceea, reforma sectorului nostru financiar se va concentra pe îmbunătățirea supravegherii prudențiale, întărirea cadrului legal ce guvernează activitatea băncilor și a altor intermediari financiari și pe privatizarea sistemului bancar.

50. Aplicarea prevederilor prudențiale și de reglementare ale Băncii Naționale a României a fost stânjenită de cadrul legal inadecvat. S-a cerut asistență tehnică Fondului, cu

scopul de a consolida legea cu privire la activitatea bancară și legea cu privire la insolabilitatea băncilor. Modificările și amendamentele necesare vor fi prezentate Parlamentului înainte de jumătatea lunii aprilie 1997. Vom prezenta, de asemenea, Parlamentului, până la 15 aprilie 1997, amendamentele legislative pentru clarificarea și întărirea cadrului de reglementare și a autorității de sancționare ale Băncii Naționale a României. Guvernul va sprijini pe deplin aplicarea strictă, de către Banca Națională a României, a prevederilor prudențiale și de reglementare. Cele două bănci private, care au eșuat, vor fi închise, iar licențele lor bancare vor fi retrase până la mijlocul lunii aprilie 1997.

51. O tendință deosebit de îngrijorătoare este creșterea bruscă a creditelor în valută, care expune companiile și băncile la riscuri valutare sporite. Astfel de credite se ridică, acum, la 38% din totalul creditelor bancare. Banca Națională a României va aplica, cu strictețe, limitele obligatorii ale expunerii valutare și este pregătită să impună plafoane marginale ridicate de lichiditate, pentru a reduce ponderea creditelor în valută la 25% din totalul creditelor bancare, până la 30 iunie 1997. Pentru a întări transparența și a facilita supravegherea sistemului bancar, Banca Națională a României va introduce, până la 30 iunie 1997, un plan de conturi acceptat pe plan internațional.

52. Pentru a încuraja dezvoltarea piețelor bancare și de capital, Guvernul va acționa rapid pentru a promova participarea sectorului privat. Forma revizuită a legii privatizării băncilor, care va fi pregătită în consultare cu Banca Mondială, va fi prezentată Parlamentului până la 30 aprilie 1997. Banca Română de Dezvoltare va fi privatizată în 1997. O a doua bancă cu capital de stat, pregătită pentru privatizare, va fi identificată până la 30 iunie 1997. Legea investițiilor străine va fi amendată, pentru a elimina prevederile privind aprobarea prealabilă de către Agenția Română de Dezvoltare a investițiilor străine de portofoliu și a permite repartizarea veniturilor din investiții.

D. Protecția socială

53. Cheltuielile sporite cu subvențiile directe și indirecte au favorizat grupuri de interese în detrimentul păturilor vulnerabile ale populației. Estimări recente sugerează că 20% din populație ar putea fi aproape de, sau sub limita sărăciei. Strategia noastră de protecție socială se va baza, în cea mai mare parte, pe extinderea și îmbunătățirea dirijării programelor existente pentru a garanta acordarea de sprijin, la timp, grupurilor celor mai vulnerabile. Pentru acest scop, bugetul pe 1997 va furniza resurse sporite, echivalente cu 2,2% din produsul intern brut.

54. Trei grupuri au fost identificate ca cele mai expuse riscurilor tranziției: copiii, șomerii și pensionarii din sectorul agricol. Alocația pentru copii, care a fost erodată în ultimii ani până la cel mai scăzut nivel din regiune, va crește de cel puțin cinci ori, cu suplimente pentru familii mai

numeroase, care sunt, cel mai probabil, printre cei foarte săraci. Pentru șomeri, sumele acordate se vor menține la același nivel, în termeni reali. Mai mult, pentru a ușura impactul restructurării întreprinderilor, care este de așteptat să dea naștere unei creșteri mari a șomajului înregistrat în 1997, compensațiile speciale acordate la desfacerea contractului de muncă vor fi utilizate în mod selectiv pentru a sprijini muncitorii afectați de închiderile de întreprinderi în regiunile înapoiate din punct de vedere economic. Se vor adopta măsuri pentru sprijinirea forței de muncă active, în scopul de a ajuta muncitorii dislocați pe perioada restructurării întreprinderilor. În sfârșit, pensiile agricole minime, în prezent la niveluri foarte scăzute, vor crește în termeni reali.

55. Pentru a proteja grupurile cele mai vulnerabile din principalele centre urbane, vom extinde numărul persoanelor care se încadrează în schema de asistență socială. O creștere substanțială, pe termen scurt, este programată pentru protecția în natură pe bază de autoînscrisoare, prin hrană socială și cantine mobile. Plățile aferente asistenței sociale și pragurile pentru calificare vor crește în pas cu inflația. În sfârșit, ca parte din efortul nostru de protecție socială, bugetele educației și sănătății se vor menține la nivelurile lor din 1996, ca pondere în produsul intern brut.

56. Privind în perspectivă, strategia noastră în sectorul social, pe termen mediu, va include: (i) dezvoltarea unei strategii cuprinzătoare de ameliorare a sărăciei; și (ii) revizuirea punctelor slabe ale schemei actuale de garantare a venitului minim și proiectarea de mecanisme îmbunătățite pentru acordarea de asistență dirijată grupurilor celor mai sărace.

Anexa B

Lista anexelor la Memorandumul privind politica economică a Guvernului României

Criterii de performanță

Anexa nr. I	Plafoane pentru activele interne nete ale Băncii Naționale a României
Anexa nr. II	Obiective pentru limitele inferioare ale activelor externe nete ale Băncii Naționale a României
Anexa nr. III	Plafoane ale creditului net al sistemului bancar către bugetul general consolidat al statului
Anexa nr. IV	Plafoane pentru preluarea la bugetul general consolidat al statului a datoriei întreprinderilor față de bănci și emiterea de garanții guvernamentale pentru creditele bancare acordate întreprinderilor
Anexa nr. V	Plafoane pentru contractarea sau garantarea datoriei externe pe termen mediu și lung
Anexa nr. VI	Plafoane pentru datoria externă pe termen scurt

Anexa nr. VII	Plafoane pentru arieratele interne ale bugetului general consolidat al statului
Anexa nr. VIII	Plafoane pentru arieratele interne către Regia Autonomă de Electricitate „Renel” și Regia Autonomă a Gazelor Naturale „Romgaz” — Mediaș
	Obiective indicative
Anexa nr. IX	Plafoane pentru activele interne nete (NDA) ale sistemului bancar
Anexa nr. X	Limitele inferioare pentru activele externe nete (NFA) ale sistemului bancar
Anexa nr. XI	Plafoane pentru volumul arieratelor interne ale întreprinderilor de stat
Anexa nr. XII	Plafoane pentru baza monetară
Anexa nr. XIII	Plafoane pentru masa monetară.

Acțiuni prioritare

1. Includerea în Legea bugetului de stat pe anul 1997 a articolelor privind politica monetară și cea a cursului de schimb la care se referă paragrafele 6 și 7 din Scrisoarea de intenție.

2. Liberalizarea imediată a pieței valutare și asigurarea unei politici a cursului de schimb flexibil determinat de piață.

3. Anularea prevederilor Legii nr. 73/1996, care se referă la : (i) reducerea cu 50% a impozitului pe profit pentru exportatori; (ii) reducerea cu 50% a impozitului pe profit pentru companiile privatizate prin MEBO; și (iii) schimbarea bazei de colectare a impozitului pe profit de la o lună la trimestru.

4. Adoptarea legislației necesare în vederea stabilirii unei taxe de 25 dolari S.U.A. pe tonă asupra producției interne de petrol brut și 10 dolari S.U.A. pe 1.000 metri cubi asupra gazului natural din producția internă.

5. Reducerea cu 5% a salariilor din sectorul public, comparativ cu numărul acestora de la sfârșitul lunii ianuarie 1997.

6. Liberalizarea prețului de producție și a celui cu amănuntul la lapte, carne de porc, pui și produse din grâu; reducerea tarifelor agricole de la o rată ponderată a producției medii de 67% la 27% și eliminarea tuturor interdicțiilor și cotelor la exportul produselor agricole, cu excepția cherestelei.

7. Aplicarea procedurilor de privatizare sau lichidare pentru 20 de ferme de porci și păsări și pentru 10 întreprinderi industriale cu pierderi descrise în paragrafele 38 și 42 din Scrisoarea de intenție.

8. Retragerea licenței de funcționare și închiderea băncilor Dacia Felix și Credit Bank.

Criterii structurale pentru prima examinare a rezultatelor aplicării programului

1. Adoptarea legislației necesare pentru a asigura că toate veniturile și cheltuielile Fondului Proprietății de Stat sunt înregistrate corespunzător în bugetul general consolidat al statului.

2. Adoptarea unei noi legi a pensiilor.

3. Adoptarea unei noi legi a datoriei publice.

4. Începerea licitațiilor pentru titluri de stat în cadrul noului sistem de dealeri primari.

5. Lichidarea sau privatizarea a încă 10 ferme de pui și porci din grupul celor la care se face referire în paragraful 38 al Scrisorii de intenție, ajungându-se la un total cumulată de 30.

6. Încheierea privatizării sau a procedurilor de lichidare pentru 10 societăți comerciale care înregistrează pierderi serioase, așa cum este prevăzut în paragraful 42 al Scrisorii de intenție.

7. Începerea punerii în aplicare a planurilor de restructurare pentru toate cele 20 de regii autonome considerate unități de servicii publice, așa cum se menționează în paragraful 43 al Scrisorii de intenție.

8. Adoptarea de măsuri pentru reducerea cu 10% a pierderilor totale ale regiilor autonome menționate în paragraful 44 al Scrisorii de intenție și adoptarea unor planuri detaliate de restructurare, care vor reduce pierderile cu cel puțin 50 la sută în termeni reali în 1997, comparativ cu 1996.

9. Inițierea privatizării Băncii Române de Dezvoltare și identificarea unei a doua bănci cu capital de stat care va fi privatizată în 1997.

10. Privatizarea unui total cumulată de 2.750 întreprinderi.

Criterii structurale pentru a doua examinare a rezultatelor aplicării programului

1. Lichidarea sau privatizarea a 15 ferme de pui și porci, ajungând la un total cumulată de 45, așa cum este explicat în paragraful 38 din Scrisoarea de intenție.

2. Privatizarea a cel puțin 75% din societățile agricole de intermediere cu capital de stat care furnizează servicii de mecanizare și altfel de servicii, așa cum este explicat în paragraful 39 din Scrisoarea de intenție.

3. Privatizarea și lichidarea a 11 societăți comerciale care înregistrează pierderi serioase, așa cum este menționat în paragraful 42 din Scrisoarea de intenție.

4. Reducerea cu 50% a pierderilor înregistrate de cele opt regii autonome menționate în paragraful 44 din Scrisoarea de intenție.

5. Privatizarea unui total cumulată de 3.600 întreprinderi.

6. Încheierea privatizării Băncii Române de Dezvoltare.

7. Reducerea numărului de salariați din sectorul public cu 10%, comparativ cu numărul acestor salariați înregistrat la sfârșitul lunii ianuarie 1997.

Tabelul 1. România: Criterii de performanță cantitativă și obiective indicative în cadrul Aranjamentului stand-by¹⁾

	1996		1997		1998	
	Dec. efectiv	Martie Obiectiv	Iunie (2) Obiectiv	Sept. (2) Obiectiv	Dec. Obiectiv	Martie Obiectiv
Criterii de performanță						
1. Plafoanele pentru activele interne nete ale Băncii Naționale a României (miliarde lei) ³⁾	9.572	7.885	6.556	5.352	8.165	7.720
2. Limitele activelor externe nete ale Băncii Naționale a României (milioane dolari S.U.A.) ⁴⁾	-420	-335	-50	190	186	236
3. Plafoane ale creditului net al sistemului bancar către bugetul general consolidat al statului (miliarde lei)	4.619	5.573	4.493	6.251	7.109	7.700
4. Limite pentru preluarea la bugetul consolidat al statului a datoriei întreprinderilor față de bănci și garantarea de către Guvern a creditelor bancare acordate întreprinderilor (miliarde lei) ⁵⁾	1.652	0	0	0	0	0
5. Plafoane pentru contractarea și garantarea datoriei externe (milioane dolari S.U.A.) cu scadența mai mare de un an ⁶⁾ din care cu scadența 1-3 ani ⁶⁾	...	805	1.440	1.880	2.100	2.500
	...	395	415	445	465	465
6. Plafoane pentru datoria externă pe termen scurt ⁴⁾ (modificări cumulate, milioane dolari S.U.A.)	19	-2	-2	-10	-13	-19
7. Limite pentru arieratele interne (miliarde lei)	1.928	964	0	0	0	0
8. Arierate către Regia Autonomă de Electricitate „Renel“ și Regia Autonomă a Gazelor Naturale „Romgaz“ Mediaș (miliarde lei)	1.825	1.977	1.977	1.977	1.977	1.977
Obiective indicative						
9. Plafoane pentru activele interne nete ale sistemului bancar ³⁾ (miliarde lei)	30.391	32.633	34.848	36.223	45.261	47.985
10. Limite ale activelor externe nete ale sistemului bancar ⁴⁾ (milioane dolari S.U.A.)	-12	-27	158	398	394	444
11. Plafoane pentru stocul de arierate ale întreprinderilor de stat (miliarde lei)	21.600	29.500	32.000	32.000	32.000	32.000
12. Plafoane pentru baza monetară (miliarde lei)	7.877	6.807	7.759	8.575	11.389	11.389
13. Plafoane pentru masa monetară (miliarde lei)	30.343	32.585	36.320	39.715	48.753	51.992

Sursa: Proiecții conform programului și date furnizate de autoritățile române.

¹⁾ Detalii ale criteriilor de performanță și obiectivelor indicative sunt prezentate în anexele nr. I-XIII.

²⁾ Criterii de performanță.

³⁾ Calculat la cursurile de schimb de înregistrare convenite.

⁴⁾ Definiție conform programului.

⁵⁾ Cifra pentru sfârșitul lunii decembrie exprimă un stoc. Plafoanele pentru 1997-1998 sunt fluxuri.

⁶⁾ Plafoanele sunt cumulative începând de la sfârșitul lunii decembrie 1996.

⁷⁾ Stocul de datorie externă pe termen scurt la sfârșitul lunii decembrie corespunde soldurilor din acordurile bilaterale de clearing cu China, Polonia, Costa Rica și altele.

**Plafoane pentru activele interne nete
ale Băncii Naționale a României**

	Plafon (în miliarde lei)	Efectiv
Stoc la:		
31 decembrie 1995		4.902
31 decembrie 1996		9.572
31 martie 1997 (obiectiv indicativ)	7.885	
30 iunie 1997 (criteriu de performanță)	6.556	
30 septembrie 1997 (criteriu de performanță)	5.352	
31 decembrie 1997 (obiectiv indicativ)	8.165	
31 martie 1998	7.720	

Activele interne nete ale Băncii Naționale a României sunt definite ca diferență între baza monetară (definită în anexa nr. XIII) și activele externe nete (definite în anexa nr. II), ambele exprimate în monedă națională.

Pentru scopurile programului, activele externe nete vor fi transformate în lei la cursul de schimb de înregistrare de 4.035 lei/dolar (cursul de schimb în vigoare la sfârșitul anului 1996). Aurul monetar va fi evaluat la 383,55 dolari S.U.A. per uncie.

Plafoanele vor fi urmărite pe baza datelor din situațiile contabile ale băncilor și ale Băncii Naționale a României, furnizate lunar Fondului de către Banca Națională a României. La 31 decembrie 1996, activele interne nete ale Băncii Naționale a României au fost de 9.572 miliarde lei, calculate ca diferență între baza monetară de 7.877 miliarde lei și activele externe nete de -1.695 miliarde lei [reprezentând -420 milioane dolari S.U.A. (din anexa nr. II) la cursul de schimb de la sfârșitul lunii decembrie 1996, de 4.035 lei/dolar S.U.A.].

Plafonul pentru activele interne nete ale Băncii Naționale a României va fi ajustat în situațiile următoare:

(1) Plafonul va fi redus în măsura în care finanțarea externă netă a bugetului general consolidat, definită în anexa nr. III, depășește următoarele niveluri cumulate:

sfârșitul lunii martie 1997	74,6 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii iunie 1997	559,1 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii septembrie 1997	749,8 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii decembrie 1997	1.020,8 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii martie 1998	1.120,8 milioane dolari S.U.A.

(2) Plafonul va fi majorat în măsura în care va scădea finanțarea externă netă (conform programului) a bugetului general consolidat până la o sumă totală de 300 milioane dolari S.U.A. pentru 1997. Ajustările totale trimestriale vor fi după cum urmează:

sfârșitul lunii martie 1997	0 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii iunie 1997	200 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii septembrie 1997	225 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii decembrie 1997	300 milioane dolari S.U.A.

**Obiective pentru limitele inferioare ale activelor externe nete
ale Băncii Naționale a României**

	Limite (în milioane dolari S.U.A.)	Efectiv
Stoc la:		
31 decembrie 1996		-420
31 martie 1997 (obiectiv indicativ)	-335	
30 iunie 1997 (criteriu de performanță)	-50	
30 septembrie 1997 (criteriu de performanță)	190	
31 decembrie 1997 (obiectiv indicativ)	186	
31 martie 1998 (obiectiv indicativ)	236	

Rezervele internaționale nete ale Băncii Naționale a României constau în activele de rezervă minus pasivele de rezervă.

Pentru scopurile programului, activele de rezervă vor fi definite ca incluzând aurul monetar, disponibilitățile de DST, orice poziție a tranșei rezervă la Fondul Monetar Internațional și disponibilitățile în valute convertibile la Banca Națională a României. Nu se includ în activele de rezervă activele pe termen lung, orice active în valute neconvertibile și metalele prețioase, altele decât aurul. Aurul monetar va fi evaluat la un preț de înregistrare de 383,55 dolari S.U.A. uncia, și DST-ul la 1,50632 dolari S.U.A. pentru 1 DST. La 31 decembrie 1996, activele de rezervă ale Băncii Naționale a României, așa cum sunt definite mai sus, însumau 1.628 milioane dolari S.U.A., inclusiv aurul evaluat la 1.081 milioane dolari S.U.A.

Pentru scopurile programului, pasivele externe vor fi definite ca fiind împrumuturi, depozite, swap și angajamente forward ale Băncii Naționale a României, în valută convertibilă, față de rezidenți și nerezidenți, precum și angajamentele rezultate din depozitele în valută ale băncilor comerciale rezidente la Banca Națională a României, minus orice redepozități ale Băncii Naționale a României la băncile comerciale rezidente, creditele primite de la Fondul Monetar Internațional, împrumuturi de pe piețele internaționale de capital și împrumuturi-punte (bridge-loans) de la B.R.I., bănci străine, guverne străine sau alte instituții financiare, indiferent de scadența acestora. La 31 decembrie 1996, pasivele de rezervă ale Băncii Naționale a României, definite ca mai sus, însumau 2.048 milioane dolari S.U.A., incluzând 82 milioane dolari S.U.A., aflate în depozitele în valută ale băncilor comerciale la Banca Națională a României, care au fost redepozitate în străinătate.

Toate activele și pasivele exprimate în valute convertibile, altele decât dolarul S.U.A., vor fi transformate în dolari S.U.A. la cursurile lor corespunzătoare de schimb de la 31 decembrie 1996. Orice modificare în definirea sau evaluarea activelor sau pasivelor, precum și detaliile operațiunilor referitoare la vânzări, cumpărări sau swap-uri cu aur vor fi comunicate, de asemenea, personalului Fondului.

Plafoanele activelor interne nete ale Băncii Naționale a României vor fi ajustate în următoarele situații:

(1) Majorarea în măsura în care finanțarea externă netă a bugetului general consolidat, definită în anexa nr. III, depășește următoarele niveluri cumulate:

sfârșitul lunii martie 1997	74,6 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii iunie 1997	559,1 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii septembrie 1997	749,8 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii decembrie 1997	1.020,8 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii martie 1998	1.120,8 milioane dolari S.U.A.

(2) Reducerea în măsura în care finanțarea externă netă (conform programului) a bugetului general consolidat va scădea până la o sumă totală de 300 milioane dolari S.U.A. pentru 1997. Repartizarea trimestrială, pe o bază cumulativă, va fi următoarea:

sfârșitul lunii martie 1997	0 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii iunie 1997	200 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii septembrie 1997	225 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii decembrie 1997	300 milioane dolari S.U.A.

Îndeplinirea obiectivelor va fi urmărită pe baza datelor din situațiile contabile ale Băncii Naționale a României furnizate lunar de către Banca Națională a României.

ANEXA Nr. III

**Plafoane ale creditului net al sistemului bancar
cătore bugetul general consolidat al statului**

	Plafoane (în miliarde lei)	Efectiv
Stoc la:		
31 decembrie 1995		923
31 decembrie 1996		4.619
31 martie 1997 (obiectiv indicativ)	5.573	
30 iunie 1997 (criteriu de performanță)	4.493	

	Plafoane (în miliarde lei)	Efectiv
30 septembrie 1997 (criteriu de performanță)	6.251	
31 decembrie 1997 (obiectiv indicativ)	7.109	
31 martie 1998 (obiectiv indicativ)	7.700	

Bugetul general consolidat al statului include bugetul de stat, bugetele autorităților locale, fondurile protecției sociale, alte fonduri extrabugetare incluse în legea bugetului pe anul 1993, Fondul Reevaluării Stocurilor, Fondul Reevaluării Aurului și Argintului, alte fonduri extrabugetare administrate de Ministerul Finanțelor, în afara cadrului bugetar, alte operațiuni extrabugetare ale ministerelor finanțate din împrumuturi externe, contrapartida fondurilor provenite din împrumuturile externe, Fondul Proprietății de Stat și Agenția de Restructurare. Orice fond nou creat în perioada programului pentru întreprinderea de operațiuni de natură fiscală, conform definiției din *Manualul privind Statistica Finanțelor Publice*, editat de Fondul Monetar Internațional, vor fi incluse în definiția bugetului general consolidat al statului.

Pentru realizarea scopurilor programului, creditul net al sistemului bancar către bugetul general consolidat al statului este definit ca totalitatea creanțelor sistemului bancar asupra bugetului general consolidat, mai puțin toate depozitele bugetului general consolidat la sistemul bancar. Creanțele bancare asupra bugetului rezultând din prevederile Legii nr. 7/1992 sunt excluse din definiția creanțelor asupra bugetului. Împrumuturile guvernamentale acordate băncilor cu o dobândă mai mică decât dobânda de referință a Băncii Naționale a României, pentru a finanța reîmprumutarea agenților economici, sunt excluse din depozitele guvernamentale; pentru atingerea scopurilor din program s-a convenit o listă a conturilor ce urmează să fie considerate depozite guvernamentale, care sunt incluse într-un aide-memoire FAD „România: Măsurarea deficitului fiscal”, partea a II-a, anexa nr. 11, februarie 1994.

Pentru scopurile programului, limitele creditului net către bugetul general consolidat vor fi ajustate în următoarele situații:

(1) Plafoanele vor fi reduse unul câte unul pe măsura transferurilor din contul tranzitoriu de Reevaluare a Aurului al Băncii Naționale a României în alte conturi decât contul corespunzător permanent de reevaluare din bilanțul Băncii Naționale a României.

(2) Plafoanele vor fi reduse cu creșterea cumulată a volumului datoriei guvernamentale deținute de sectorul public nebanancar.

(3) Plafoanele creditului net către bugetul general consolidat vor fi diminuate cu contravaloarea în lei a intrărilor din împrumuturi externe nete la bugetul general consolidat, așa cum sunt definite în anexa nr. III, care depășesc următoarele niveluri cumulate:

sfârșitul lunii martie 1997	74,6 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii iunie 1997	559,1 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii septembrie 1997	749,8 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii decembrie 1997	1.020,8 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii martie 1998	1.120,8 milioane dolari S.U.A.

(4) Plafoanele vor fi majorate în cazul unei scăderi bruște a finanțării externe nete (conform programului) a bugetului general consolidat până la o sumă totală de 300 milioane dolari S.U.A. pentru 1997. Ajustările totale trimestriale vor fi după cum urmează:

sfârșitul lunii martie 1997	0 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii iunie 1997	200 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii septembrie 1997	225 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii decembrie 1997	300 milioane dolari S.U.A.

(5) Plafoanele vor fi reduse pentru orice credit overdraft al Contului General al Trezoreriei la Banca Națională a României ce depășește limita legală de 146 miliarde lei. (Această limită se va schimba dacă limita legală a acestui credit overdraft, așa cum este definită în Legea privind statutul Băncii Naționale a României, va fi schimbată).

Datele referitoare la creanțele sistemului bancar asupra bugetului general consolidat și angajamentele față de acesta sunt extrase din bilanțurile Băncii Naționale a României și băncilor comerciale și vor fi trimise lunar la Fondul Monetar Internațional de către Banca Națională a României. Datele privind transferurile aferente conturilor de reevaluare a aurului vor fi furnizate lunar Fondului Monetar Internațional de către Banca Națională a României. Datele privind volumul plăților restante și al datoriei guvernamentale deținute de sectorul public nebanca vor fi furnizate trimestrial Fondului Monetar Internațional de către Ministerul Finanțelor. Datele privind intrările din credite externe nete la bugetul general consolidat vor fi furnizate trimestrial Fondului Monetar Internațional de către Ministerul Finanțelor.

ANEXA Nr. IV

**Plafone pentru preluarea la bugetul general consolidat
al statului a datoriei întreprinderilor față de bănci și emiterea de garanții guvernamentale
pentru creditele bancare acordate întreprinderilor**

Datoria preluată și garanțiile acordate de guvern	Plafon (în miliarde lei)	Efectiv
31 decembrie 1995*)		1.767
30 septembrie 1996*)		1.964
31 decembrie 1996		1.652
31 martie 1997 (obiectiv indicativ)	0	
30 iunie 1997 (criteriu de performanță)	0	
30 septembrie 1997 (criteriu de performanță)	0	
31 decembrie 1997 (obiectiv indicativ)	0	
31 martie 1998 (obiectiv indicativ)	0	

*) Stocul efectiv pentru decembrie 1995 și septembrie și decembrie 1996 nu include garanțiile acordate întreprinderilor aflate sub incidența Ordonanței Guvernului nr. 13/1995. Orice garanții acordate acestor întreprinderi sunt incluse în plafoanele pentru martie 1997 — martie 1998.

Datele pentru scopuri de monitorizare vor fi furnizate trimestrial Fondului de către Ministerul Finanțelor.

Pentru scopurile programului, preluarea la bugetul general consolidat al statului a datoriei întreprinderilor către bănci și emiterea de garanții pentru preluarea datoriei întreprinderilor față de bănci sunt considerate ca fiind echivalente. Această limită include orice împrumut la care guvernul plătește sau garantează dobânda, chiar dacă suma creditului nu este garantată. Bugetul general consolidat al statului este definit în anexa nr. III. Aceste limite exclud contractarea sau garantarea datoriei externe, pentru care limite separate sunt stabilite în anexele nr. V și VI.

La 31 decembrie 1996, stocul creditelor bancare interne acordate întreprinderilor cu garanție guvernamentală însuma **1.652** miliarde lei, exclusiv garanții acordate întreprinderilor aflate sub incidența Ordonanței Guvernului nr. 13/1995.

Datele pentru urmărirea acestui obiectiv vor fi furnizate trimestrial Fondului de către Ministerul Finanțelor în forma stabilită într-un memorandum tehnic separat.

ANEXA Nr. V

**Plafone pentru contractarea sau garantarea
datoriei externe pe termen mediu și lung**

	Plafone (în milioane dolari S.U.A.)	
	cu scadențe de peste 1 an și până la 3 ani	cu scadențe de peste 1 an
	Cumulat de la 31 decembrie 1996 până la:	
31 martie 1997 (obiectiv indicativ)	395	805
31 iunie 1997 (criteriu de performanță)	415	1.440
30 septembrie 1997 (criteriu de performanță)	445	1.880
31 decembrie 1997 (obiectiv indicativ)	465	2.100
31 martie 1998 (obiectiv indicativ)	465	2.500

Plafoanele se aplică la contractarea și garantarea datoriei externe neconcesională, cu o scadență mai mare de un an, de către bugetul general consolidat al statului, Banca Națională a României, regiile autonome și alte întreprinderi și bănci comerciale la care statul sau Fondul Proprietății de Stat dețin capitalul social majoritar. Plafoanele se aplică, de asemenea, oricărei preluări de împrumuturi în contul creanțelor care nu au fost contractate sau garantate anterior de către bugetul general consolidat al statului.

Bugetul general consolidat al statului este definit în anexa nr. III. Se consideră bănci comerciale: Bancorex, Banca Comercială Română (B.C.R.), Banca Agricolă, Banca Română pentru Dezvoltare (B.R.D.), Banc-Post, Eximbank și CEC. Se exclud din aceste plafoane liniile revolving de finanțare a importurilor cu o scadență mai mare de un an, pasivele pe termen scurt ale sistemului bancar, precum și pasivele față de Fondul Monetar Internațional și împrumuturile punte (bridge loans) de la Banca Reglementelor Internaționale (B.I.S.), bănci străine, guverne străine sau orice alte instituții financiare. Datoria care intră sub incidența acestor plafoane va fi evaluată în dolari S.U.A. la cursul valutar de schimb de la data la care contractul sau garanția intră în vigoare.

Plafoanele vor fi ajustate în următoarele situații:

(1) În cazul în care vreuna dintre băncile comerciale la care bugetul consolidat al statului sau Fondul Proprietății de Stat deține capitalul social majoritar se privatizează, datoria neconcesională pe termen mediu și lung contractată sau garantată a acesteia va fi exclusă din plafoane.

Concesionalitatea noilor împrumuturi va fi determinată pe baza costurilor de finanțare (dobânzi și altele) și condițiilor de rambursare (scadență) după cum urmează: împrumuturile concesionale vor fi definite ca fiind acelea care au o componentă de donație de cel puțin 35%. Concesionalitatea unui împrumut va fi determinată prin compararea valorii actuale nete a plăților de dobânzi și capital cu valoarea nominală a împrumutului. Valoarea efectivă a plăților de dobânzi și capital va fi actualizată în conformitate cu normele O.E.C.D. „Ratele de referință ale dobânzii comerciale” (C.I.R.P.) aplicabile valutei în care a fost acordat împrumutul, plus o marjă. Pentru împrumuturile având o perioadă de rambursare mai mică de 15 ani, rata de actualizare va fi egală cu rata C.I.R.P. valabilă pentru perioada de 6 luni anterioară datei la care împrumutul a fost contractat, plus o marjă de 0,7%. Pentru împrumuturile având scadență de 15 ani sau mai mult, rata de actualizare va fi egală cu media C.I.R.P. din perioada de 10 ani anterioară datei la care a fost contractat împrumutul, plus o marjă care se modifică în concordanță cu scadența împrumutului. Pentru împrumuturile între 15 și 19 ani marja va fi de 1,0%, pentru cele între 20 și 29 ani marja va fi de 1,15% și pentru cele de 30 de ani sau mai mult marja va fi de 1,25%.

Încadrarea în plafoane va fi urmărită pe baza datelor furnizate lunar Fondului de către Ministerul Finanțelor și Banca Națională a României.

ANEXA Nr. VI

Plafoane pentru datoria externă pe termen scurt

	Plafoane (în milioane dolari S.U.A.)	Efectiv
Modificarea cumulată de la:		
31 decembrie 1996		19*)
31 martie 1997 (obiectiv indicativ)	-2	
30 iunie (criteriu de performanță)	-2	
30 septembrie 1997 (criteriu de performanță)	-10	
31 decembrie 1997 (obiectiv indicativ)	-13	
31 martie 1998 (obiectiv indicativ)	-19	

*) Volumul efectiv la sfârșitul lunii decembrie 1996.

Plafoanele se aplică volumului datoriei pe termen scurt, cu scadențe inițiale de până la și inclusiv un an, contractată sau garantată de bugetul consolidat al statului, Banca Națională a României, regiile autonome și alte întreprinderi la care Guvernul sau Fondul Proprietății de Stat deține capitalul social majoritar. Bugetul general consolidat este definit în anexa nr. III. Datoria pe termen scurt include toate obligațiile pe termen scurt, altele decât creditele normale legate de operațiuni de import; soldurile existente în cadrul acordurilor bilaterale de plăți sunt incluse în calculul datoriei pe termen scurt. Plafoanele nu includ pasivele de rezervă ale sistemului bancar, așa cum sunt definite în anexa nr. X. Datoria care intră sub incidența acestor limite va fi exprimată în dolari SUA la cursul de schimb în vigoare.

Modificarea cumulată față de 31 decembrie 1996 corespunde soldurilor existente în cadrul acordurilor bilaterale de plăți încheiate cu China, Polonia, Costa Rica și alte țări. Această datorie era de 19 milioane dolari SUA la sfârșitul lunii decembrie 1996. În ceea ce privește alte entități, modificarea cumulată a plafonului pentru datoria pe termen scurt, definită ca mai sus, este zero.

Plafoanele vor fi ajustate în următoarele situații:

În cazul în care vreuna din băncile comerciale la care bugetul consolidat al statului sau Fondul Proprietății de Stat deține capitalul social majoritar este privatizată, împrumuturile pe termen scurt vor fi excluse din plafoane.

Încadrarea în plafoane va fi urmărită pe baza datelor furnizate lunar Fondului de către Ministerul Finanțelor și Banca Națională a României.

ANEXA Nr. VII

**Plafoane pentru arieratele interne
ale bugetului general consolidat al statului**

	Limite	Efectiv
	(în miliarde lei)	
Cumulat de la		
31 decembrie 1996*) până la:		1.928
31 martie 1997 (obiectiv indicativ)	964	
30 iunie 1997 (criteriu de performanță)	0	
30 septembrie 1997 (criteriu de performanță)	0	
31 decembrie 1997 (obiectiv indicativ)	0	
31 martie 1998 (obiectiv indicativ)	0	

*) Volumul actual exclude arieratele administrației locale față de Regia Autonomă de Electricitate „Renel” și Regia Autonomă a Gazelor Naturale „Romgaz” — Mediaș. Orice astfel de arierate sunt incluse în plafoanele pentru perioada martie 1997 — martie 1998.

Pentru scopurile programului, arieratele interne ale bugetului general consolidat includ obligațiile restante aferente plăților de salarii, plăților către furnizori, plăților de dobânzi și plăților de indemnizații în cadrul programelor corespunzătoare. Bugetul general consolidat al statului este definit în anexa nr. III.

Datele pentru urmărirea încadrării în limite vor fi furnizate trimestrial Fondului de către Ministerul Finanțelor.

**Plafioane pentru arieratele interne către
Regia Autonomă de Electricitate „RENEL” și
Regia Autonomă a Gazelor Naturale „ROMGAZ” — Mediaș**

	Plafon		Efectiv	
	Regia Autonomă de Electricitate „Renel”	Regia Autonomă a Gazelor Naturale „Romgaz” (în miliarde lei)	Regia Autonomă de Electricitate „Renel”	Regia Autonomă a Gazelor Natuale „Romgaz”
Stocul arieratelor la data de:				
30 decembrie 1996			850	975
Creșteri cumulate până la:				
31 martie 1997 (obiectiv indicativ)	1.037	940		
30 iunie 1997 (criteriu de performanță)	1.037	940		
30 septembrie 1997 (criteriu de performanță)	1.037	940		
31 decembrie 1997 (obiectiv indicativ)	1.037	940		
31 martie 1998	1.037	940		

*) Plafonul pentru 31 martie 1997 presupune a nu avea loc nici o schimbare față de volumul de la sfârșitul lunii ianuarie.

Pentru scopurile de monitorizare a programului, plafonul pentru volumul de arierate interne către Regia Autonomă de Electricitate „Renel” și Regia Autonomă a Gazelor Naturale „Romgaz” — Mediaș pentru perioada martie 1997 — martie 1998 va fi ajustat pentru orice diferență între valoarea efectivă și cea estimată.

Plafioanele se vor aplica oricărei creșteri de arierate pornind de la nivelul de la 31 ianuarie 1997*), care nu se rambursează la Regia Autonomă de Electricitate „Renel” sau Regia Autonomă a Gazelor Naturale „Romgaz” — Mediaș de la bugetul de stat. Arieratele se referă la conturi încasatoare cu restanțe de peste 30 de zile.

Pentru scopurile programului, plățile întârziate către regiile autonome Regia Autonomă de Electricitate „Renel” și Regia Autonomă a Gazelor Naturale „Romgaz” — Mediaș includ arieratele de la oricare client intern, inclusiv entități ale bugetului general consolidat al statului (așa cum sunt definite în anexa nr. III), întreprinderi cu proprietate de stat majoritară, proprietate mixtă, precum și persoane fizice și juridice private.

Datele pentru scopurile monitorizării vor fi furnizate trimestrial Fondului de către Ministerul Finanțelor.

**Obiective indicative pentru activele interne nete
(NDA) ale sistemului bancar**

	Plafon (în miliarde lei)	Efectiv
Stoc la:		
31 decembrie 1995		17.105
30 decembrie 1996		30.391
31 martie 1997	32.633	
30 iunie 1997	34.848	
30 septembrie 1997	36.223	
31 decembrie 1997	45.261	
31 martie 1998	47.985	

Activele interne nete ale sistemului bancar (inclusiv bănci comerciale nou-înființate) sunt definite ca diferență între masa monetară (așa cum este definită în anexa nr. XIII) și activele externe nete (așa cum sunt definite în anexa nr. X), ambele exprimate în monedă locală.

Pentru scopurile programului, activele externe nete și acele componente ale masei monetare care sunt exprimate în valută vor fi transformate în lei la cursul de înregistrare de 4.035 lei/dolar (cursul de schimb efectiv la sfârșitul anului 1996).

Aurul monetar va fi evaluat la 383,55 dolari S.U.A. pe uncie.

Platoanele vor fi urmărite pe baza datelor privind conturile băncilor și ale sistemului bancar furnizate lunar Fondului de către Banca Națională a României. La 31 decembrie 1996 activele interne nete ale sistemului bancar au fost egale cu 30.391 miliarde lei. Această sumă s-a calculat ca diferență între masa monetară în sumă de 30.343 miliarde lei și activele externe nete de -48 miliarde lei [calculate pe baza sumei de 12 milioane (din anexa nr. X) dolari S.U.A. transformată la cursul de schimb de 4.035 lei/dolar, în vigoare la sfârșitul lui decembrie].

Plafonul NDA pentru sistemul bancar va fi ajustat în următoarele situații:

(1) Plafonul pentru sfârșitul lui decembrie 1997 exclude plățile de dobânzi făcute de C.E.C. la sfârșitul anului. Plafonul pentru decembrie 1997 și martie 1998 vor fi majorate cu până la 700 miliarde lei, valoarea plăților de dobânzi ale C.E.C. în decembrie 1997.

(2) Plafonul va fi diminuat în măsura în care finanțarea externă netă a bugetului general consolidat, așa cum este definită în anexa nr. III, depășește următoarele niveluri cumulative:

sfârșitul lunii martie 1997	74,6 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii iunie 1997	559,1 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii septembrie 1997	749,8 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii decembrie 1997	1.020,8 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii martie 1998	1.120,8 milioane dolari S.U.A.

(3) Plafonul va fi majorat în măsura în care finanțarea externă a bugetului general consolidat este mai mică (față de nivelurile de mai sus) cu până la 300 milioane dolari S.U.A. pe bază cumulată, în 1997. Repartizarea trimestrială cumulată va fi următoarea:

sfârșitul lunii martie 1997	0 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii iunie 1997	200 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii septembrie 1997	225 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii decembrie 1997	300 milioane dolari S.U.A.

ANEXA Nr. X

**Obiective indicative pentru limitele activelor externe nete
(NFA) ale sistemului bancar**

	Plafon (în milioane dolari S.U.A.)	Efectiv
Stoc la:		
31 decembrie 1996		-12
31 martie 1997	-27	
30 iunie 1997	158	
30 septembrie 1997	398	
31 decembrie 1997	394	
31 martie 1998	444	

Activele externe nete ale sistemului bancar constau în activele externe minus pasivele externe de rezervă.

Pentru scopurile programului, activele de rezervă vor fi definite ca aur monetar, disponibilități în DST, orice poziție de rezervă la Fondul Monetar Internațional și disponibilități în valute convertibile ale Băncii Naționale a României și ale băncilor comerciale. Excluse din activele de rezervă sunt activele pe termen lung, orice active în valute neconvertibile, metale prețioase, altele decât aurul. Aurul monetar va fi evaluat la prețul de 383,55 dolari S.U.A. pe uncie, și DST la 1,50632 dolari S.U.A. pentru 1 DST. La 31 decembrie 1996, activele de rezervă ale sistemului bancar, așa cum sunt definite mai sus, se ridicau la 3.180 milioane dolari S.U.A., inclusiv aurul evaluat la 1.081 milioane dolari S.U.A.

Pentru scopurile programului, pasivele externe de rezervă vor fi definite ca pasive pe termen scurt, mediu și lung ale Băncii Naționale a României și ale băncilor comerciale în valute convertibile, față de nerezidenți, precum și pasive decurgând din cumpărările de la Fondul Monetar Internațional, împrumuturile punte (bridge loans) de la B.R.I., bănci străine, guverne străine sau orice alte instituții financiare, indiferent de scadența lor. La 31 decembrie 1996 pasivele externe ale sistemului bancar din România, așa cum sunt definite mai sus, se ridicau la 3.192 milioane dolari S.U.A.

Toate activele și pasivele exprimate în valute convertibile, altele decât dolarul S.U.A., inclusiv DST, vor fi transformate la cursul lor de schimb față de dolarul S.U.A. în vigoare la 31 decembrie 1996. Toate modificările de definiție sau de evaluare a activelor și pasivelor, precum și detalii ale operațiunilor privind vânzările, cumpărările sau swap-urile cu aur vor fi, de asemenea, comunicate personalului Fondului.

Limita activelor externe nete ale sistemului bancar va fi ajustată în următoarele situații:

(1) Va fi majorată în măsura în care finanțarea externă netă a bugetului general consolidat, așa cum este definită în anexa nr. III, depășește următoarele niveluri pe o bază cumulativă:

sfârșitul lunii martie 1997	74,6 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii iunie 1997	559,1 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii septembrie 1997	749,8 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii decembrie 1997	1.020,8 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii martie 1998	1.120,8 milioane dolari S.U.A.

(2) Va fi diminuată în măsura în care finanțarea externă a bugetului general consolidat este mai mică (față de cât s-a prevăzut în program) cu până la 300 milioane dolari S.U.A. pe bază cumulativă, în 1997. Distribuția trimestrială cumulativă va fi după cum urmează:

sfârșitul lunii martie 1997	0 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii iunie 1997	200 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii septembrie 1997	225 milioane dolari S.U.A.
sfârșitul lunii decembrie 1997	300 milioane dolari S.U.A.

Obiectivele vor fi urmărite pe baza datelor din situațiile contabile ale sistemului bancar furnizate lunar Fondului de către Banca Națională a României.

ANEXA Nr. XI

**Obiective indicative
pentru stocul de arierate interne ale întreprinderilor de stat**

	Plafon	Efectiv
	(în miliarde lei)	
Stoc la:		
31 decembrie 1995		11.645
30 septembrie 1996		18.937
31 decembrie 1996*)		21.600
31 martie 1997	29.500	
30 iunie 1997	32.000	
30 septembrie 1997	32.000	
31 decembrie 1997	32.000	
31 martie 1998	32.000	

*) Proiecția făcută de personalul Fondului pe baza aceluiași procent al arieratelor din produsul intern brut ca în septembrie 1996.

Arieratele întreprinderilor de stat sunt definite ca suma tuturor obligațiilor restante ale întreprinderilor de stat către creditorii, indiferent de forma de proprietate a creditorului. *Obligațiile restante* sunt toate obligațiile de plată înregistrate de o întreprindere, cu scadența întârziată, în raport

cu condițiile contractuale sau depășită cu 30 de zile sau mai mult dacă nu se specifică în contract, fără reducerea sumelor datorate întreprinderii debitoare. Întreprinderile de stat sunt definite ca regiile autonome și toate societățile comerciale în care Guvernul sau Fondul Proprietății de Stat deține capitalul social majoritar sau orice alte întreprinderi în care Guvernul sau Fondul Proprietății de Stat deține capitalul social majoritar. Pentru scopurile programului, arieratele către *creditorii interni* includ: arieratele către furnizori (furnizori restanți), arieratele către fondurile sociale (creditori restanți), arieratele către alți creditori (obligații restante față de alți creditori), arieratele către bugetul de stat și bugetele locale (impozite și taxe neplătite la termenul stabilit la bugetul de stat) și arieratele către bănci, inclusiv dobânzi restante (credite bancare nerambursate la scadență plus dobânzi restante).

Sarcinile vor fi urmărite pe baza datelor colectate trimestrial de către Direcția generală a contabilității din Ministerul Finanțelor. Datele vor fi furnizate Fondului trimestrial. Oricând vor apărea schimbări în practica contabilă sau în categoria de întreprinderi care raportează Direcției generale a contabilității, care dau naștere la schimbări în definiția datelor, Ministerul va notifica Fondului și va furniza un raport trimestrial calculat atât potrivit definiției vechi cât și celor noi.

Pentru scopurile de monitorizare a programului, plafonul pentru stocul de arierate ale întreprinderilor de stat va fi ajustat în următoarele situații:

(1) Stocul la 31 decembrie 1997 este o proiecție a Fondului. Plafioanele pentru martie 1997 — martie 1998 vor fi majorate sau reduse cu diferența dintre valoarea realizată și această proiecție.

(2) Plafioanele vor fi diminuate cu o sumă corespunzătoare utilizării oricărui program de compensare a arieratelor la întreprinderi, fie globală, fie parțială. Un program de compensare a arieratelor este definit ca orice activitate organizată pentru furnizarea de credite sau subvenții către bănci în scopul de a le facilita întreprinderilor să se împrumute la o dobândă medie mai mică decât cea percepută de Banca Națională a României, la creditele acordate prin facilitățile sale de linii de credit sau licitații, pentru a rambursa obligațiile restante către orice creditor.

Anexa nr. XII

Obiective indicative pentru baza monetară

	Plafon	Efectiv
	(în miliarde lei)	
Stoc la:		
31 decembrie 1995		4.691
31 decembrie 1996		7.877
31 martie 1997	6.807	
30 iunie 1997	7.759	
30 septembrie 1997	8.575	
31 decembrie 1997	11.389	
31 martie 1998	11.389	

Baza monetară este definită ca suma numerarului în circulație în afara Băncii Naționale a României și a depozitelor băncilor comerciale la Banca Națională a României (rezerve obligatorii și excedentare). Depozitele băncilor comerciale includ rezervele obligatorii în lei pentru depozitele în valută, dar exclud rezervele obligatorii și suplimentare în valută pentru depozitele în valută.

Datele privind baza monetară vor fi urmărite după bilanțul Băncii Naționale a României, care va fi trimis Fondului lunar de către Banca Națională a României. La 31 decembrie 1996, numerarul în circulație în afara Băncii Naționale a României se ridica la 5.902 miliarde lei, în timp ce depozitele băncilor comerciale la Banca Națională a României se ridicau la 1.975 miliarde lei. Estimări ale stocului de bază monetară calculat pe baza situațiilor contabile ale Băncii Naționale a României vor fi furnizate săptămânal Fondului.

Obiective indicative pentru plafoanele masei monetare

	Plafon	Efectiv
	(în miliarde lei)	
Stoc la:		
31 decembrie 1995		18.278
31 decembrie 1996		30.343
31 martie 1997	32.585	
30 iunie 1997	36.320	
30 septembrie 1997	39.715	
31 decembrie 1997	48.753	
31 martie 1998	51.992	

Masa monetară este definită ca pasivele sistemului bancar față de publicul nebanca. Masa monetară include depozitele în valută ale rezidenților dar exclude depozitele guvernului și depozitele instituțiilor monetare străine și ale altor nerezidenți.

Pentru scopurile programului, activele externe nete și acele componente ale masei monetare care sunt exprimate în valută vor fi transformate în lei la cursul de 4.035 lei/dolar (cursul în vigoare la sfârșitul anului 1996).

Datele privind masa monetară vor fi urmărite pe baza datelor lunare din situațiile contabile ale băncilor și ale sistemului bancar, care vor fi trimise Fondului, lunar, de către Banca Națională a României. La data de 31 decembrie 1996 masa monetară cuprindea numerarul în afara băncilor, de 5.383 miliarde lei, depozitele în lei, de 7.874 miliarde lei, și depozitele în valută, de 1.756 milioane lei, evaluate la cursul în vigoare la sfârșitul anului 1996, de 4.035 lei/dolar.

Plafonul pentru masa monetară va fi ajustat în următoarele situații:

(1) Plafonul pentru sfârșitul lui decembrie 1997 exclude plățile de dobânzi efectuate la sfârșitul anului de către C.E.C. Plafoanele pentru decembrie 1997 și martie 1998 vor fi majorate cu până la 700 miliarde lei, contravaloarea plăților de dobânzi de către C.E.C. în decembrie 1997.

România: Programul monetar pentru anul 1997 (în miliarde lei)¹⁾

	Decembrie 1996	Martie 1997	Iunie 1997	Septembrie 1997	Decembrie 1997
Situația monetară					
Active externe nete	254	254	1.774	3.795	3.795
Active interne nete	30.089	32.331	34.546	35.920	44.958
Credit intern	<u>31.460</u>	<u>33.702</u>	<u>35.917</u>	<u>37.292</u>	<u>46.330</u>
Către guvern	4.619	5.573	4.493	6.251	7.109
Către alte entități	26.841	28.129	31.424	31.041	39.221
Alte posturi, net	-1.371	-1.371	-1.371	-1.371	-1.371
Masa monetară	<u>30.343</u>	<u>32.585</u>	<u>36.320</u>	<u>39.715</u>	<u>48.753</u>
Numerar în circulație	5.383	5.000	5.735	6.354	8.649
Depozite în lei	17.874	20.500	23.500	26.235	32.938
Depozite în valută	7.086	7.086	7.086	7.126	7.166
B.N.R.					
Active externe nete	-1.344	-726	1.554	3.575	3.575
Active interne nete	<u>9.221</u>	<u>7.534</u>	<u>6.205</u>	<u>5.001</u>	<u>7.814</u>
Credit către bănci	8.822	7.277	5.948	4.744	7.558
Credit overdraft către					
Trezoreria Statului	288	146	146	146	146
Alte posturi, net	111	111	111	111	111
Baza monetară	<u>7.877</u>	<u>6.807</u>	<u>7.759</u>	<u>8.575</u>	<u>11.389</u>
Numerar	5.902	5.250	6.022	6.672	10.486
Altele	1.975	1.557	1.737	1.903	2.679

¹⁾ Componentele valutare au fost calculate la cursul de 4.035 lei/dolar.

Fluxurile activelor externe nete au fost calculate la cursurile medii trimestriale proiectate.

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ

**pentru ratificarea Acordului suplimentar de împrumut dintre România,
Banca Națională a României și Comunitatea Europeană, precum și a Memorandumului
de înțelegere suplimentar dintre România și Comunitatea Europeană, semnate la 10 iulie 1997
la București și la 24 iulie 1997 la Bruxelles**

În temeiul prevederilor art. 107 alin. (1) și (3) din Constituția României, precum și ale art. 1 lit. a) din Legea nr. 134/1997, pentru abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României emite următoarea ordonanță:

Art. 1. — Se ratifică Acordul suplimentar de împrumut dintre România, în calitate de împrumutat, și Banca Națională a României, în calitate de agent al Împrumutatului, și Comunitatea Europeană, în calitate de Împrumutător, precum și Memorandumul suplimentar de înțelegere dintre România și Comunitatea Europeană, semnate la 10 iulie 1997 la București și la 24 iulie 1997 la Bruxelles.

Art. 2. — Sumele în valută trase de către Ministerul Finanțelor conform Acordului suplimentar de împrumut se cedează la rezerva valutară a statului. Echivalentul în lei al sumelor în valută trase va fi virat la trezoreria statului pentru finanțarea deficitului bugetar, în condițiile legii.

Art. 3. — Plata dobânzilor, a comisioanelor și a altor costuri care derivă din derularea împrumutului, inclusiv influențele financiare rezultate din diferențele de curs valutar, precum și rambursarea ratelor de capital aferente împrumutului acordat României de către Comunitatea Europeană, în conformitate cu prevederile Acordului suplimentar de împrumut menționat la art. 1, se asigură din bugetul trezoreriei statului și, în completare, de la bugetul de stat.

Art. 4. — Ministerul Finanțelor și Banca Națională a României vor duce la îndeplinire prevederile prezentei ordonanțe.

PRIM-MINISTRU
VICTOR CIORBEA

Contrasemnează:
Ministru de stat, ministrul finanțelor,
Mircea Ciumara
Guvernatorul Băncii Naționale a României,
Mugur Isărescu
Ministru de stat, ministrul afacerilor externe,
Adrian Severin

București, 25 august 1997.
Nr. 35.

**ACORD SUPLIMENTAR DE ÎMPRUMUT
între Comunitatea Europeană (în calitate de Împrumutător) și România (în calitate de Împrumutat)
și Banca Națională a României (în calitate de agent al Împrumutatului) semnat la 10 iulie 1997
la București și la 24 iulie 1997 la Bruxelles**

Acest Acord suplimentar de împrumut (Acordul suplimentar de împrumut) este încheiat de și între Comunitatea Europeană, denumită în cele ce urmează *C.E.* sau *Împrumutătorul*, reprezentată de Comisia Comunității Europene, denumită în continuare *Comisia*, în numele căreia acționează domnul Yves Thibault de Silguy, membru al Comisiei,
și

România, denumită în continuare *România* sau *Împrumutatul*, reprezentată de domnul Mircea Ciumara, ministru de stat, ministrul finanțelor,
și

Banca Națională a României, acționând în numele Împrumutatului, denumită în continuare *Agentul*, reprezentată de domnul Mugur Isărescu, guvernatorul Băncii Naționale a României.

Având în vedere că autoritățile române au solicitat asistență financiară din partea C.E., având în vedere că, prin Decizia nr. 94/369/C.E. din 20 iunie 1994 privind continuarea furnizării de asistență financiară României, Consiliul Uniunii Europene a hotărât să răspundă favorabil acestei cereri și să acorde Împrumutatului un

nou împrumut pe termen mediu, în valoare de 125 milioane ECU, cu o durată maximă de rambursare de 7 ani, care va fi administrat de Comisie, în deplină consultare cu Comitetul Monetar și în concordanță cu orice acord încheiat între Fondul Monetar Internațional (F.M.I.) și România,

având în vedere că Împrumutătorul, Împrumutatul și Agentul au semnat la data de 12 decembrie 1994 un Acord de Împrumut (*Acordul*), și un Memorandum de Înțelegere privind condițiile de politică economică (*Memorandumul*), prin care Împrumutătorul intenționează să pună la dispoziția Împrumutatului un împrumut în valoare de până la 125 milioane ECU,

având în vedere că prima tranșă, în valoare de 55 milioane ECU (*prima tranșă*), a fost eliberată către Împrumutat la data de 20 noiembrie 1995 în conformitate cu prevederile art. 1 al acordului,

având în vedere că eliberarea celei de-a doua tranșe a împrumutului a fost amânată ca urmare a implementării necorespunzătoare de către autoritățile române a Memorandumului convenit,

având în vedere că, în contextul unor eforturi reînnoite de aplicare a reformei, autoritățile române implementează în prezent un nou program economic cuprinzător, care urmează să fie sprijinit de F.M.I. și Consiliul de Administrație al F.M.I. a aprobat un nou aranjament stand-by la 22 aprilie 1997,

având în vedere că, în acest context, Comisia și autoritățile române au stabilit în Memorandumul suplimentar de înțelegere termenii și condițiile pentru reactivarea asistenței macrofinanciare din partea Comunității,

având în vedere că tranșa a doua, în valoare de până la 70 milioane ECU, va fi eliberată în două subtranșe, conform prevederilor Memorandumului suplimentar de înțelegere,

având în vedere că, Consiliul sprijină viziunea Comisiei cu privire la disponibilizarea celei de-a doua tranșe,

având în vedere că, în scopul implementării tranșei a doua, Comunitatea Europeană va lansa, în numele C.E. și după consultări cu Comitetul Monetar, o emisiune de obligațiuni în valoare de până la 70 milioane ECU sau va iniția alte tranzacții financiare adecvate, ale căror sume vor fi subîmprumutate României și puse la dispoziția Agentului la data la care vor fi primite de către Comisie (*data plății*),

ca urmare, părțile la acord au convenit să completeze acordul după cum urmează:

ARTICOLUL 1

Quantumul celei de-a doua tranșe a împrumutului

1. Împrumutătorul este de acord să pună la dispoziția Împrumutatului și, prin prezenta, Împrumutatul solicită eliberarea celei de-a doua tranșe în valoare de 70 milioane ECU (*tranșa a doua*) în aceleași condiții cu cele aplicabile primei tranșe acordate conform art. 1 paragraful 2 al acordului, cu excepția faptului că anumiți termeni pot fi diferiți în cadrul Contractelor de împrumut ulterioare, la care se face referire în art. 4 din prezentul acord, și Împrumutătorul, Împrumutatul și Agentul reconfirmă acordul asupra termenilor acordului, inclusiv ai Contractelor de împrumut, așa cum a fost prevăzut în art. 2 de mai jos, și care se referă atât la prima tranșă cât și la tranșa a doua.

2. Tranșa a doua va fi divizată în două subtranșe, dintre care prima, în valoare de 40 milioane ECU, va fi disponibilizată la cererea României, având la bază aprobarea de către Consiliul de Administrație al F.M.I. a unui nou aranjament stand-by cu România și va intra sub incidența prevederilor Memorandumului suplimentar de înțelegere. A doua subtranșă va fi disponibilizată cu condiția realizării de către România a unui progres semnificativ în aplicarea aranjamentului stand-by, precum și a îndeplinirii criteriilor de ajustare structurală și a celorlalte condiții stipulate în Memorandumul de înțelegere. În cele ce urmează, referințele cu privire la tranșa a doua vor fi referințe la subtranșa

relevantă sau la ambele subtranșe, în funcție de context. Suma împrumutului, aferentă fiecărei subtranșe, este definită în art. 2 al acordului.

ARTICOLUL 2

Plăți

Următorul articol este inclus în acord ca articolul 6 paragraful 5

„Dacă Împrumutatul va plăti o sumă aferentă primei tranșe sau tranșei a doua care este mai mică decât suma totală datorată și care poate fi plătită conform acordului la data sau înainte de data la care această sumă este plătită efectiv, prin aceasta Împrumutatul renunță la orice drept pe care l-ar putea avea de a realiza o alocare a sumelor aferente, cum ar fi între orice sume astfel datorate și plătibile și suma plătită efectiv, aferentă unei tranșe sau subtranșe și aceste plăți vor fi considerate ca fiind alocate, în ordine, în primul rând, pentru orice taxe și cheltuieli, în al doilea rând, pentru orice dobândă pentru plățile ulterioare, așa cum s-a stabilit în cadrul art. 4 paragraful 4 al acordului, în al treilea rând, pentru dobânda aferentă capitalului împrumutului, în al patrulea rând, pentru rambursarea capitalului împrumutului, pentru care s-a prevăzut că aceste sume sunt datorate la acea dată sau au depășit acest termen. Dacă anumite sume sunt datorate în afara celor aferente unei tranșe sau subtranșe și dacă Împrumutatul efectuează plata unei sume mai mici decât cea datorată fără a speci-

fica cărei tranşe îi este aferentă această plată, atunci Împrumutătorul poate decide el însuşi cărei tranşe sau subtranşe îi corespunde suma respectivă.“

ARTICOLUL 3

Condiții prealabile eliberării tranșei a doua

1. Condițiile prealabile, prevăzute în cadrul art. 2 paragraful 3 al acordului, privind transferul sumelor nete ale împrumutului sunt în întregime aplicabile celei de-a doua tranşe.

2. Avizele juridice care urmează să fie transmise conform art. 2 paragraful 3 (i) din acord vor fi primite de către Comisie cu cel puțin două zile lucrătoare luxemburghize anterior datei la care C.E. intenționează să efectueze prima tranzacție financiară aferentă tranșei a doua, această dată urmând să fie comunicată Împrumutatului în avans. Aceste avize juridice vor fi date nu mai devreme de data intrării în vigoare a Acordului suplimentar de împrumut, așa cum a fost definit în articolul 5 de mai jos, și nu mai târziu de două zile lucrătoare luxemburghize anterior datei la care C.E. intenționează să efectueze tranzacția financiară, și vor prevedea ca, în concordanță cu legile, reglementările și deciziile obligatorii din punct de vedere juridic, aplicabile în mod curent în România, Împrumutatul, prin semnarea Acordului suplimentar de împrumut de către domnul Mircea Ciomara, ministru de stat, ministrul finanțelor, s-a angajat

în mod întemeiat și irevocabil să aducă la îndeplinire obligațiile care îi revin în cadrul Acordului suplimentar de împrumut și al acordului. Fără a contraveni prevederilor art. 2 paragraful 3 (i) al acordului, avizul juridic va fi emis de către ministrul român al justiției.

ARTICOLUL 3 A

Rambursarea

Împrumutatul va rambursa suma aferentă tranșei a doua, adică 70 milioane ECU, la data și în condițiile stabilite în contractele de împrumut.

ARTICOLUL 4

ECU ca monedă a împrumutului

Prin prezentul Acord suplimentar de împrumut, articolele 6 (6) și 6 (7) sunt incluse în acord:

„(6) Valoarea ECU

Valoarea ECU, la care se face referire în prezentul Acord suplimentar de împrumut, este moneda ECU utilizată periodic ca monedă a Comunității Europene și care, în prezent, este reprezentată printr-un coș valutar alcătuit din monedele a 12 state membre ale Comunității Europene, după cum este specificat mai jos.

Ca urmare a reglementării Consiliului C.E. nr. 3.320/94 din 22 decembrie 1994, ECU este compus, în prezent, din următoarele valute:

0,6242	mărci germane	0,130	franci luxemburghezi
0,08784	lire sterline	0,1976	coroane daneze
1,332	franci francezi	0,008552	lire irlandeze
151,8	lire italiene	1,440	drahme grecești
0,2198	guldeni olandezi	6,885	pesetas spaniole
3,301	franci belgieni	1,393	escudos portugheze

În cadrul art. 109G al Tratatului de înființare a Comunității Europene (*Tratatul*), așa cum a fost amendat prin Tratatul privind Uniunea Europeană, compoziția coșului valutar aferent ECU nu poate fi schimbată. Orice modificare în structura ECU poate fi stabilită numai de către Comunitatea Europeană (C.E.), în care caz ECU se va modifica în conformitate cu noua decizie luată.

Încă de la începutul celui de-al treilea stadiu al Uniunii Economice și Monetare, valoarea ECU, în raport cu valutele statelor membre ale C.E. care vor participa la acest stadiu, va fi stabilită în mod irevocabil și ECU va deveni o monedă cu drepturi depline. Consiliul European, la întrunirea de la Madrid din 16 decembrie 1995, a stabilit că această monedă se va numi EURO și că, în conformitate cu Tratatul, în cazul contractelor denominate prin referire la coșul ECU oficial al Comunității Europene, substituirea ECU cu EURO se va face la o paritate de 1 la 1. În consecință, toate referințele la ECU se vor aplica la EURO.

(7) Calculul echivalențelor la ECU

În cazul în care ECU nu este utilizat nici în calitate de unitate de cont a Comunității Europene și nici ca monedă a Uniunii Europene, echivalentul în ECU al fiecărei valute componente la un moment dat (Ziua evaluării) se va realiza în concordanță cu contractele de împrumut.“

ARTICOLUL 5

Notificări

Articolul 8 al acordului se modifică astfel:

„Toate notificările în legătură cu acest acord vor fi valabile, dacă vor fi transmise către:

Pentru C.E.:

Comisia Europeană
Direcția generală „Afaceri economice și financiare“
Serviciul Operațiuni Financiare
Centre A. Wagner

Pentru România:
 P.O. Box 1907
 L-2920 Luxembourg
 Fax (352) 4301.36599
 Ministerul Finanțelor
 Direcția generală a relațiilor
 financiare cu organisme
 internaționale
 Str. Apolodor nr. 17,
 București, România
 Fax (40) 1.312.67.92

Pentru Agent:
 Banca Națională a României
 Direcția relații internaționale
 Str. Lipscani nr. 25,
 București, România
 Fax (40) 1.312.43.71

Notificările referitoare la plățile de dobândă pentru fiecare perioadă relevantă de dobândă vor fi transmise prin fax sau telex. Alte notificări vor fi transmise prin poștă înregistrată. Notificările devin efective o dată cu primirea scrisorii, telexului sau a mesajului transmis prin fax.“

ARTICOLUL 6

Diverse

Acordul suplimentar de împrumut reprezintă parte a acordului și, în măsura în care sunt relevanți, termenii și

ROMÂNIA,
 în calitate de Împrumutat,
 de către
 domnul **Mircea Ciumara**,
 ministru de stat, ministrul finanțelor

condițiile stipulate în acord și în Memorandum sunt aplicabile, de asemenea, Acordului suplimentar de împrumut, precum și tuturor contractelor referitoare la emisiunea de obligațiuni sau alte tranzacții financiare adecvate, inclusiv o eventuală operațiune de swap, constituind, prin urmare, anexa la acord și, deci, parte integrantă a acestuia, fiind considerat ca și contractele de împrumut, așa cum au fost definite în acord.

ARTICOLUL 7

Intrarea în vigoare

În urma semnării sale, Acordul suplimentar de împrumut va intra în vigoare la data la care Împrumutătorul va fi primit notificarea oficială din partea Împrumutatului, atestând că cerințele constituționale și alte cerințe legale pentru intrarea în vigoare a acestui Acord suplimentar de împrumut, precum și angajamentul valabil și irevocabil al României de a-și îndeplini obligațiile asumate în cadrul acestui Acord suplimentar de împrumut au fost îndeplinite.

Încheiat la București la 10 iulie 1997 și la Bruxelles la 24 iulie 1997, în patru exemplare originale în limba engleză.

COMUNITATEA EUROPEANĂ,
 reprezentată de COMISIA COMUNITĂȚII EUROPENE
 de către
 domnul **Yves-Thibault de Silguy**,
 membru al Comisiei Europene

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI,
 în calitate de agent al Împrumutatului
 de către
 domnul **Mugur Isărescu**,
 guvernatorul Băncii Naționale a României

MEMORANDUM SUPLIMENTAR DE ÎNȚELEGERE ÎNTRE COMUNITATEA EUROPEANĂ ȘI ROMÂNIA

1. Consiliul Comunității Europene a hotărât, prin Decizia nr. 94/369/C.E.E., să acorde României un împrumut pe termen mediu pentru susținerea balanței de plăți, în valoare de 125 milioane ECU, care urma să fie disponibilizat în două tranșe. Condițiile de politică economică ce urmau să fie îndeplinite în vederea disponibilizării împrumutului au fost convenite de către Comisie și autoritățile române în Memorandumul de înțelegere semnat la 12 decembrie 1994.

O primă tranșă, în valoare de 55 milioane ECU, a fost eliberată în noiembrie 1995. Totuși, disponibilizarea celei de-a doua tranșe nu a fost posibilă datorită unei funcționări neadecvate persistente a pieței valutare și a lipsei de progres în ceea ce privește reformele structurale. Din aceleași motive, aranjamentul stand-by cu Fondul Monetar Internațional (F.M.I.) nu a fost respectat și a fost anulat.

De asemenea, Banca Mondială a înghețat disponibilizarea tranșei a doua a împrumutului pentru ajustarea structurală a sectorului financiar și a întreprinderilor (FESAL).

2. Noul guvern format după alegerile din noiembrie 1996 a decis să îndrepte cursul politicii economice către stabilizarea macroeconomică, liberalizarea prețurilor și restructurarea întreprinderilor, a sectoarelor financiar și agricol. În decembrie 1996 autoritățile au început negocierile cu Fondul Monetar Internațional în vederea obținerii de asistență financiară pentru noul program de reformă economică și stabilizare și pentru încheierea unui nou aranjament stand-by. Banca Mondială are în vedere reactivarea asistenței financiare acordate în cadrul împrumutului FESAL și a unui nou împrumut pentru ajustarea structurală a agriculturii (ASAL).

În cadrul noului program economic, autoritățile române și-au exprimat angajamentul pentru:

- liberalizarea tuturor prețurilor, cu excepția unui număr limitat de prețuri aferente utilităților publice;
- liberalizarea regimului comerțului exterior, în special prin reducerea taxelor la import și eliminarea tuturor restricțiilor cantitative și a interdicțiilor la export (cu excepția chereștelor și a celor stabilite prin acorduri internaționale);
- reducerea deficitului bugetului public, în special prin reducerea substanțială a subvențiilor acordate întreprinderilor;
- conducerea politicii monetare într-o manieră prudentă, în scopul asigurării stabilității macroeconomice și al reducerii inflației;
- întărirea sistemului de protecție socială;
- restructurarea accelerată a întreprinderilor de stat prin privatizare sau lichidare;
- restructurarea sectorului agricol prin suspendarea acordării de credite direcționate de către banca centrală, prin privatizare, stabilirea unei piețe funcționale a pământului, precum și lichidarea fermelor de stat care nu sunt viabile.

3. Până în prezent, România a luat deja un număr de măsuri importante, între care: liberalizarea pieței valutare, asigurarea cadrului pentru aplicarea unei politici valutare flexibile bazate pe principiul pieței și aplicarea unei politici monetare mai riguroase, în scopul reducerii presiunilor inflaționiste.

4. În contextul noului aranjament stand-by, F.M.I. a identificat necesarul de finanțare externă remanent, care urmează să fie acoperit parțial prin mobilizarea asistenței financiare din partea UE/G-24. Ca urmare a puternicului angajament al autorităților române de a realiza reforme substanțiale, precum și ca urmare a pașilor deja realizați în această direcție, Comisia Europeană a evaluat condițiile pentru deblocarea tranșei a doua, în valoare de 70 milioane ECU.

5. În contextul noului program economic, Comisia Europeană consideră că vechile condiții pentru eliberarea tranșei a doua, așa cum au fost stabilite în Memorandumul de înțelegere din 12 decembrie 1994, nu mai sunt aplicabile. Ca urmare, eliberarea tranșei a doua, în valoare de maximum 70 milioane ECU, se va realiza în modul următor:

- o primă subtranșă, în valoare de 40 milioane ECU, va fi disponibilizată după aprobarea de către Consiliul de administrație al F.M.I. a aranjamentului stand-by cu România, care se anticipează să aibă loc în luna aprilie 1997;
- a doua subtranșă, în valoare de 30 milioane ECU, va fi disponibilizată la cel puțin un trimestru după eliberarea primei tranșe, cu condiția evaluării pozitive de către Comisie a progresului realizat în aplicarea reformelor struc-

turale pe baza criteriilor prezentate în anexa nr. 1 la prezentul memorandum.

6. Împrumutul acordat de Comunitate are ca obiectiv asigurarea unei situații solide a balanței de plăți și consolidarea rezervei valutare. Împrumutul va fi utilizat în exclusivitate de către Banca Națională a României pentru consolidarea rezervelor sale valutare sau pentru asigurarea necesarului de finanțare externă prin intermediul pieței valutare.

7. În cursul anului 1997, Comisia va evalua, în contextul asistenței financiare G-24 și în strânsă colaborare cu Fondul Monetar Internațional și cu Banca Mondială, necesarul de asistență financiară externă pentru perioada următoare, în vederea sprijinirii continuității programului de reformă.

8. Pentru a asigura monitorizarea implementării adecvate a acestui Memorandum suplimentar de înțelegere, Guvernul României va furniza Comisiei toate informațiile referitoare la situația economică și financiară a țării și la progresul realizat în ceea ce privește condițiile cheie cuprinse în aranjamentul stand-by, ce va fi convenit cu F.M.I., și în acordurile împrumuturilor FESAL și ASAL, ce vor fi încheiate cu Banca Mondială. Prevederile memorandumului de înțelegere inițial, din 12 decembrie 1994, referitoare la raportarea unei serii de indicatori pentru monitorizarea situației economice și financiare a României rămân în vigoare.

9. Anexa este parte integrantă a Memorandumului suplimentar de înțelegere.

10. Toate notificările în legătură cu prezentul memorandum de înțelegere vor fi valabile, dacă vor fi transmise la:

Pentru C.E.:	Comisia Europeană Direcția Generală pentru Probleme Economice și Financiare Rue de la Loi, 200 B-1049 Brussels, Belgia Fax nr. 32-2-295 27 91
Pentru România:	Ministerul Finanțelor Direcția generală a relațiilor financiare cu organisme internaționale Str. Apolodor nr. 17, București, România Fax nr. 40-1-312 67 92

Pentru Banca Națională a României:	Direcția relații internaționale Str. Lipsani nr. 25, București, România Fax. nr. 40-1-312 43 67
---------------------------------------	--

Întocmit la București la 10 iulie 1997 și la Bruxelles la 24 iulie 1997.

Pentru România,
domnul **Mircea Ciumara**,
ministru de stat, ministrul finanțelor

Pentru Comunitatea Europeană,
Reprezentată de Comisia Europeană

Guvernatorul Băncii Naționale a României,
domnul **Mugur Isărescu**

CRITERII DE AJUSTARE STRUCTURALĂ

Cu ocazia examinării care va fi efectuată de către Comisie și care va preceda decizia cu privire la eliberarea tranșei a doua, autoritățile române își iau angajamentul să realizeze reformele structurale după cum urmează:

- Eliminarea tuturor restricțiilor cantitative și a interdicțiilor la export (cu excepția cherestelei și a prevederilor relevante ale acordurilor internaționale); eliminarea scutirilor la tarifele de import.

- Tarifele aferente utilităților publice vor trebui ajustate lunar în scopul asigurării recuperării costurilor iar Guvernul va trebui să ia toate măsurile necesare pentru a preveni creșterea nominală în conturile de creanțe aferente acestor întreprinderi.

- Privatizarea sau lichidarea completă pentru 10 întreprinderi de stat care înregistrează pierderi foarte mari; începerea implementării procedurii de restructurare pentru toate cele 20 de regii autonome clasificate ca fiind utilități publice; privatizarea sau inițierea lichidării a cel puțin 20 de ferme de stat pentru pui și porci.

- Piața valutară trebuie să rămână în întregime liberalizată, iar cursul de schimb să fie determinat pe principiul pieței.

- Încetarea refinanțării de către Banca Națională a României a creditelor direcționate pentru agricultură și industrie. Toate subvențiile care vor fi menținute pentru agricultură și industrie vor fi evidențiate în mod clar în buget.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI – CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2-4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 668.55.58 și 335.01.11/4028.